REVISTA CENTRULUI DE STRATEGII APLICATE

DIPLOMACY & INTELLIGENCE

Nr. 6 (octombrie 2015)

REVISTĂ DE ȘTIINȚE SOCIALE, DIPLOMAȚIE ȘI STUDII DE SECURITATE

Bordul editorial
Laura RITEŞ - Director Direcţia Procedură Legislativă, Sinteze şi Evaluări la Camera Deputaţilor **Ionuţ IFRIM** – Conf. Univ. Dr., cercetător ştiinţific la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române **Adrian CĂMĂRĂŞAN** – Lect. Univ. Dr., Şef serviciu Protecţia informaţiilor clasificate la Autoritatea de Supraveghere Financiară **Corina Georgiana ANTONOVICI** – Lect. Univ. Dr, Facultatea de Administraţie Publică, Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative **Dragoş Tiberiu NIŢĂ** – Expert la Institutul Cultural Român **Mihai MĂRGĂRIT** – Consilier parlamentar la Camera Deputaţilor **Sarmiza ANDRONIC** - Lector la Institutul Diplomatic Român **Mariana CAPOTĂ** – Consilier parlamentar la Camera Deputaţilor **Ruxandra RÎMNICEANU** – Dr. ing. expert INFOSEC **Andy Constantin LEOVEANU** - Lect. Univ. Dr, Facultatea de Administraţie Publică, Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative **Dorin–Marinel EPARU -** Lector Universitar, Departamentul Operaţii Întrunite, Studii Strategice şi de Securitate, Facultatea de securitate şi apărare, Universitatea Naţională de Apărare „Carol I" **Florin Marius POPA** – Lector Univ. Dr., Facultatea de Administraţie Publică, Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative
Redactor Şef
Valeriu ANTONOVICI – Cadru Didactic Asociat la Facultatea de Ştiinţe Politice, Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative
Redactor Şef Adjunct
Petrică-Mihail MARCOCI - Lect. Univ. Dr. Academia de Poliţie „Al. I. Cuza”
Secretar General Redacţie
Ionuţ RITEŞ – Drd. Universitatea de Vest din Timişoara
Preşedinte de onoare
Ştefan GLĂVAN - Prof. Univ. Dr. Ambasador
Tehnoredactare
Diana COSTAŞ, Ionut Carol LOGOFĂTU, Anca CROITORU, Vornicu GEORGIANA, Daniela BULEARCĂ, Iuliana FOLTEA, Cristina SAVASTRE, Cristi-Alexandru FILIP

Opiniile exprimate în textele publicate aparţin autorilor şi nu reprezintă punctele de vedere ale CSA. Autorii îşi asumă întreaga responsabilitate pentru ideile exprimate. Drepturile de autor rămân în proprietatea autorilor. **ISSN 2344 – 3650**
Indexată în:

CUPRINS

Georgiana-Silvia Epure - Cum afectează conceptul de gen modul în care înțelegem securitatea 4

Christian Ciocan - Imigrația ilegală. Drepturile cetățeniei prin naștere 16

Convergențe și divergențe privind geopolitica regional-Federația Rusă 20

Petrişor Bădică - Imigrația ilegala. Forța de muncă 20

Migrația ilegală – abordare multidisciplinară 34

Ioana Sanda Stâncel - Provocări în integrarea funcțională a unei minorități de origine migratorie – romi - în județul Brașov 44

International normative tools for humanitarian intervention in crisis - Sphere Project - Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response 53

Clasic și modern în fenomenul terorist contemporan 63

Irimia Cristian Vlad - Evaluarea fenomenului migrației- soluții pastorale și sociale ale Bisericii ortodoxe române 72

Răzvan Turea - Investigarea experimental în vederea evidențierii nivelului de conștientizare 87

Christian Ciocan - Imigrația ilegală. Organisme de sprijin 94

Cum afectează conceptul de gen modul în care înțelegem securitatea

Georgiana-Silvia Epure[1]

Abstract

Analiza de gen contribuie la o mai bună înțelegere a studiului securității. O astfel de abordarescoate la iveală structuri masculinizate de violență și dominare, care reproduc insecurități la nivel personal și care afectează în mod disproporțional femeile. Atât securitatea cât și insecuritatea sunt genizate, fiind resimțite în mod diferit de bărbați și femei. Analizade genlărgește sensul noțiunii de securitate, depășindlimitele sectoruluimilitar și mutând obiectul de referință de la stat la persoană, promovând astfel o ontologie mai inclusivă.Perspectivade gen întregește studiul securității, întrucât abordările pozitiviste, tradiționale ale securității lasă multe insecurități invizibile și fără soluții.

Cuvinte cheie: feminism, gen, ierarhie de gen, violență structurală, insecuritate stucturală

This essay argues that gender as an analytical tool enhances our understanding of security. A critical gender analytical framework reveals underlying male-biased structures of violence and domination, which create and reproduce insecurities at the individual level that disproportionally affect women. This essay shows that both security and insecurity are gendered and are experienced differently by men and women. It does so by analysing how the concept of gender widens our understanding of security, going beyond the military sector. It also deepens it, moving the reference object from the state to the individual, advancing, thus, a more inclusive ontology. The essay shows that positivist accounts of security fail to give the

[1]Georgiana-SilviaEpure studiază relații internaționale la University of Leeds în Marea Britanie. Interesele sale academice includ: responsibilitatea de a proteja, prevenirea atrocităților în masă și feminismul. Toate citatele din acest articol sunt în traducere liberă.

security realm the in depth understating that it needs, leaving many insecurities invisible and unaddressed.

Key words: feminism, gender, gender hierarchy, structural violence, structural insecurity

Genul în studiile de securitate

Termenul „gen" a fost popularizat de al doilea val feminist, pentru a distinge între sexul biologic și semnificațiile socio-culturale atribuite feminității și masculinității. Sexul definește diferențele naturale între bărbați și femei, pe când genul este un construct social care influențează cum se comportă atât femeile, cât și bărbații, și cum aceștia își organizează relațiile în societate (Wood and Ridgeway, 2010). În cuvintele lui Sjoberg (2010, p.3), genul este un sistem de semnificații simbolice care creează ierarhii sociale bazate pemodul în care înțelegem și acționăm în conformitate cu normele feminității și masculinității.

Potrivit lui Whitworth (1989), pentru a incorpora genul în analiză studiilor de securitate, teoriile trebuie să satisfacă trei condiții. În primul rând, trebuie să permităzbaterea despre construcția socială a cunoașterii. Acest lucru deschide calea către moduri interpretative de analiză și către dimensiunea subiectivă a cunoașterii și a creării conceptului de securitate – în contrast cu teoriile pozitiviste care consideră cunoașterea ca fiind obiectivă. În al doilea rând, teoriile trebuie să recunoască natura variabilă a istoriei. Relațiile de gen (bazate pe putere) sunt dezvoltate într-un anumit context cultural și istoric, nu sunt uniforme oriunde sau oricând (True, 2013, p.262), si nici transculturale așa cum presupun teoriile pozitiviste. Nu în ultimul rând, teoriile trebuie să permită teorizarea puterii într-un mod care să demaște relațiile ascunse de putere (un criteriu constant în teoriile și politicile de emancipare, postpozitiviste) care mențin ordinea socială înrădăcinată în interpretări tradiționale superficiale despre masculinitate și feminitate. Așadar, utilizarea genului ca instrument analitic invită la reflecții profunde despre cum relațiile de putere sunt reproduse înauntrul statului, la nivel inter-personal.

Analiza de gen relevă natura genizată a securității și securitizării. Femeile și oamenii marginalizați sunt foarte implicați în politicile globale. Însă,

structurile genizate de putere și instituțiile masculinizate fac vocea femeilor și a oamenilor marginalizați neauzită, pentru că împart lumea în spații publice și private (Enloe, 1996, p.187).Studiile de securitate nu sunt neutre din punct de vedere al genului. Modul în care este percepută securitatea și cine o merită derivă din conceptemasculinizate (Sjoberg, 2009, p.4).

Re-conceptualizarea securității și a subiectului securității

Autori ai studiilor tradiționale de securitate, precum Kenneth Walz, J. Mearsheimer, Stephen Walt și Robert Keohane, definesc securitatea în termini statali. Atenția lor cade pe securitatea statelor, care sunt considerate a fi actori unitari aflați într-o ordine structural-anarhică, compoziția și acțiunile lor interne fiind mai puțin importante. Așadar, tradițional, problemele de securitate sunt abordate în manieră pozitivistă, fără a face referire la oamenii dinăuntrul statului, al sistemului.

Citându-l pe Hill (citat în True, 2013, p.242), acest lucru este problematic întrucât această arie de studiu, securitatea, a apărut ca urmare a Războaileor Mondiale tocmai pentru a „democratiza modul în care se face politica externă, pentru a împuternici oameniica cetățeni-subiecți și nu ca simple obiecte ale elitelor". Securitatea tradițională a fost contestată începând cu anii 1980, odată ce feministele au început să analizeze securitatea din perspectivă de gen și să scoată în evidență faptul că statele securitizate conțin oameni nesiguri, femeile fiind cele mai vulnerabile. Așadar, feminismul definește securitatea în termeni mai largi, nu doar ca absența pericolului unui război. Securitatea înseamnă și absența violenței directe și indirecte, care conduce, de exemplu, la sărăcie - insecuritate economică. Astfel, analiza de gen mută obiectul de referință al securității de la stat la oameni, pentru care securitatea înseamnă și siguranță și bunăstare (Sjoberg, 2010, p.11).

Așadar, feminismul critic contestă teoriile tradiționale, atât din motive epistemologice, cât și ontologice, promovează o definiție comprehensivă a securității, care include emanciparea din structurile sociale opresive și genizate, asta pentru că „securitatea este necesară […] nu doar pentru supraviețuire […] securitatea este echivalentă *supraviețurii-plus* (plusul reprezentând absența amenințărilor la adresa vieții, și prin urmare posibilitatea de a face alegeri)" (Booth, 2007, p.102). Analiza din perspectivă de gen ajută să regândim securitatea statală și pe cea umană, articulând temerile și insecuritățilecare nu sunt neutre din punct de vedere al genului (Enloe, 1987).

Examinarea securității din perspectivă de gen însemană recunoașterea faptului că există cel puțin trei fire narative: al lui, al ei și al nostru. Dar, firul „lui" narativ și „al nostru" sunt de obicei considerate a fi echivalente (Flax, 1987, p.629). Această suprapunere între securitatea „lui" și securitatea „noastră" provine din felul în care epistemologiile tradiționale „exclud sistematic posibilitatea ca femeile să fie „știutoarele" sau agenții schimbării […] istoria [și securitatea] este scrisă doar din perspectiva bărbaților" (Harding, 1987, p.3). Prin urmare, securitatea estemasculinizată. Așa cum teoria criticărecunoaște natura politică a cunoașterii (Devetak 2013, p.164), așa recunoaște și feminismul critic natura genizată a securității. Cox (1981, p.128) susține că „teoria este întotdeauna pentru cineva și pentru un scop anume". Feministele dezvoltă această idee și evidențiază faptul că atât cunoașterea, cât și securitatea, nu au doar un caracter politic, dar și unul de gen, fiind masculinizate.

Citând-o pe True (2013, p.241), conceptele cheie în studiile de securitate „nu sunt nici naturale, nici neutre din punct de vedere al genului: sunt derivatedintr-un context social și politic unde hegemonia masculină a fost instituționalizată". Teoriile tradiționale despre securitate tind să legitimizeze și să stabilizeze structurile

ierarhice genizate care creează inegalitate și insecuritate. În contrast, utilizarea genului ca instrument analitic permite crearea unor concepte alternative despre securitate(True, 2013, p.241) și identificarea unor soluții care altfel nu ar fi luate în considerare.

Genul – spre o înțelegere mai aprofundată a securității

În loc să introducă genul, feminismul relevă cum acesta este deja încorporat în teoria și practica studiilor de securitate (Zalewski, 1993). Această parte a eseului explorează mai întâi legătura dintre ierarhiile de gen și violența structurală, apoi examinează rolul genuluiîn discursul conflictului armat.

Violența structurală și insecuritatea structurală

Termenul de „violență structurală" a fost inventat de Johan Galtung în 1969. Galtung face diferența între violență directă, produsă de către un anumit actor, și cea indirectă, al carui actor îi lipsește. Violența structurală, indirectă, face ca insecuritățile să devină invizibile, întrucât acestea sunt încorporate în ordinea socială. Așa cum afirmă Scheper-Hughes (2004, p.13), violența structurală se referă la:„invizibilitatea mașinăriei sociale a inegalității care reproduce relații sociale de excludere și marginalizare prin ideologii, stigmate, și discursuri periculoase […] cu privire la rasă, clasă, sex [*gen*] și alte caracteristici individuale […] violența structurală „naturalizează" sărăcia, boala, foamea și moartea prematură, ștergând originile lor sociale și politice încât acestea sunt luate ca atare și nimeni nu este tras la răspundere, cu excepția celor săraci".

Același argument poate fiadus și cu privire la insecuritatea structurală a femeilor, iar reconceptualizarea feministă a securității începe cu examinarea motivului pentru care violența structurală este percepută ca fiind neproblematică.Insecuritatea și violența structurală sunt bazate pe ierarhii de gen, care standardizează vulnerabilitățile femeilor și fac ca subordonarea lor să apară ca fiind „naturală". Ierarhiile de gen contribuie

la relații inegale de putere, așadar și la securități disproporționale. Masculinizarea securității re-marginalizează femeile - identitatea lor de genintersectându-se cu alte identități, precum cea rasială, etnică sau socială. Acesta este un aspect pe care abordările pozitiviste nu îl iau în considerare, nici măcar feminismul liberal, care ia în considerare genul, dar îl socotește ca pe o variabilă, riscând să îl esențializeze și să promoveze determinismul biologic.

Pentru a ilustra mai bine acest argument, să considerăm rolul femeilor în agricultura de subzistență în țările în curs de dezvoltare din Africa. Deși femeile constituie 70% din forța de muncă din agricultură, posibilitatea ca acestea să dețină pământ este foarte redusă (Landesa, 2012; Vickers, 1993). Problema vine din constrângerile structurale de gen. Femeile au acces la pământ pe baza statutului lor în familie, care este ierarhic, genizat. Acestea pot lucra pământul, dar proprietatea le revine bărbaților. Este o structură normativă genizată opresivă. De exemplu, în legile funciare cutumiarebărbații sunt considerați proprietarii pământului, ceea ce face ca drepturile femeilor de a deține pământ să depindă de relația pe care o au cu o rudă de sex masculin (Yngstrom, 2002). Mai mult, transferul de pământ este făcut de obicei prin moștenire, care merge pe linie paternă, iar când statul alocă arii de pământ cetățenilor, acestea sunt distribuite în beneficiul capetelor familiilor - bărbaților. Astfel de structuri genizate evidențiază insecuritățile specifice pe care femeile le înfruntă în economia informală: insecuritate alimentară, imposibilitatea de a avea access la active financiare sau credite, ceea ce crește riscul lor de sărăcie, punându-le într-o poziție vulnerabilă cu privire la securitatea lor economică.

Contestarea mitului protecției

Un alt mod în care genul îmbunătățește cum înțelegem securitatea este prin deconstrucția noțiunilor cheie de securitate precum „protecția". Această parte a eseului arată că binomul securitate/protecție

este înșelător și înrădăcinat în ierarhii de gen.

Tickner (2001, p.51) definește războiul ca „o construcție socială care depinde de mituride protecției".Dihotomiile de tipul protector (bărbat)/protejat (femeie) îi subordonează instantaneu pe cei „protejați" (Young, 2003). Statele declară război în afara granițelor, dar așteaptă obediență și loialitate acasă, din partea cetățenelor. Astfel, participarea bărbaților în experiența militară este bazată pe controlarea eficientă, militarizarea nevăzută a femeilor (Enloe, 1989). Femeile se ocupă de rănile fizice și psihologice ale „protectorilor" odată ajunși acasa. O analiză de gen a securității relevă faptul că războaiele nu se termină odată cu semnarea tratatelor de pace, iar pacea nu este sinonimă cu securitatea. Așadar,dihotomia război/pace și asocierea frontului de război cu masculinitatea, riscul și nesiguranța, și frontului de acasă cu feminitatea și siguranța sunt superficiale și portretizează femeile ca actori pasivi– lucru care reiese cel mai bine din rezoluțiile Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite în care femeile sunt puse în aceeași categorie cu copiii, „protejarea femeilor și a copiilor", insinuând căfemeile nu au capacitatea de a acționa și re-acționa.

Mai mult, chiar și când femeile sunt de partea „protectorilor" acestea sunt reprezentate de cele mai multe ori ca „fiicele" națiunii, nu ca „surori" (Sunindyo, 1998). Acest discurs genizat neagă capacitatea femeilor de a fi „protectori". Această „logică de protejare masculină" (Young, 2003) influențează modul în care oamenii interpretează anumite evenimente, precum înrolarea bărbaților în armată.Statul este feminizat, fiind simbolizat de o femeie pentru care bărbații soldați trebuie să lupte și chiar să se jertfească (Wilcox, 2009, pp.78-9). De exemplu, discursurile naționaliste aseamănă frecvent națiunea cu o femeie - Germania, Britania, Mrianne (în Franța). Deconstrucția acestui discurs genizat este importantă, deoarece subliniază modul în care „uneltele" războiului, precum violul,

reprezintă o amenințare nu numai asupra securității femeilor, dar și asupra identității întregii comunități și a capacității bărbaților de a proteja. Astfel de amenințări devin discursuri genizate în care limitele corpului femeii/granițele țării trebuie să fie protejate de invazia bărbaților străini.

Mai mult, dihotomia protector/protejat ilustrează relația dintre putere și cunoaștere – cei care protejează sunt cei care definesc ce înseamnă securitatea pentru cei „protejați". Așadar, bărbații sunt automat plasați în rolul cunoscătorilor, în timp ce femeile sunt considerate a avea un rol pasiv, a fi protejate. Dar, așa cum Sjoberg (2006) susține, presupusa stare de „protejate" face ca impactul războiului asupra vieților lor să fie mai puțin vizibil. Etichetând femeile ca fiind protejate, fără a analiza siguranța lor de fapt, nu socotim insecuritățile pe care acestea le îndură în timpul și după conflictul armat.

Concluzie

Abordat din perspectivă de gen, studiul securitatii are ontologii și epistemologii diferite de cele ale studiilor tradiționalede securitate și re-conceptualizează securitatea și obiectul său de referință. O astfel de analiză, dezvaluie insecurități care inițial păr neproblematice. Ierarhiile de gen produc și re-produc discursuri și sisteme de dominare și insecuritate invizibile, care afectează în mod disproporțional femeile și bărbații. Analiza feminității și masculinității în securitate aprofundează această arie de studiu prin de-construcția naturii securității, relațiilor de putere și protecție, făcând mai multe insecurități vizibile, așadar permițând metode de intervenție.

Bibliografie

Booth, K. 2007. *Theory of World Security*. Cambridge: Cambridge University Press

Devetak, R. 2013. 'Critical Theory' in Scott Burchill et al. *Theories of International Relations.* New York: Palgrave Macmillan

Enloe, Cynthia H. 1987. 'Feminists Thinking about War

Militarism and Peace', în Beth B. Hess and Myra Marx Ferree (eds.), *Analyzing Gender: A Handbook of Social Science Research*, pp. 526–47. Newbury Park: Sage Publications

Enloe, C.H. 1989. *Banans, Beaches and Bases: Making Feminist Sense of International Politics.* Londra: Pandora

Enloe, C. 1996. 'Margins, Silences, and Bottom Rungs: How to Overcome the Underestimation pf Power in the Study of International Relations' în Steve Smith et al. ed. *International Theory: Positivism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press

Farmer, P (2004) 'An Anthropology of Structural Violence'. *Current Anthropology*. **45**(3) pp. 305-325. The University of Chicago Press

Flax, J. 1987. 'Postmodernism and Gender Relations in Feminist Theory', *Signs*,**12**(4), pp.621-643

Galtung, J. 1969. 'Violence, Peace and Peace Research'. *Journal of Peace Research*, **6**(3), pp. 167-191

Galtung, J. 1971. 'A Structural Theory of Imperialism'. *Journal of Peace Research.* **8**(2)

Harding, S. 1987. 'Introduction: Is There a Feminist Method?' în Sandra Harding, ed. *Feminism and Methodology: Social Science Issues.* Milton Keynes: Open University Press, pp. 1-14

Harding, S. 1991. *Whose Science? Whose Knowledge? Thinking From Women's Lives.* Ithaca: Cornell University Press

Henry, M. 2007. 'Gender, Security & Development'. *Conflict, Security and Development*.**7**(1), pp. 61-84

Kaplan, C. 1989. *Sea Changes: Culture and Feminism*. Londra: Verso

Landesa. 2012. *Food rights and food security.* [Online]. Accesat în 4 martie 2015. From: http://www.landesa.org/wp-content/uploads/Landesa-Issue-Brief-Land-Rights-and-Food-Security.pdf

Peterson, V. Spike. 1992. *Gendered States: Feminist (Re)Visions of International Relations Theory*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner

Peterson, V.S. and Ruyan, A.S. 1999. *Global Gender Issues.* Boulder, CO: Westview Press

Roe, P. 2014. 'Gender and 'positive' security'. *International Relations.* **28**(1), pp. 116-138

Scheper-Hughes, 2004, 'Dangerous and Endangered Youth'. *Annals of the New York Academy of Sciences.* Volumul 1036, pp. 13-46

Sjoberg, L. 2006. *Gender, Justice, and the Wars in Iraq*. Lanham, MD: Lexington Books

Sjoberg, L. 2010. *Gender and International Security*.SUAși Canada: Routledge

Sjoberg, L. 2012. 'Gender, Structure and War: What Waltz Couldn't See', *International Theory*. **4**(1)

Steans, J. 2006. *Gender and International Relations.* Cambridge: Polity Press

Steihm, J. H. 1982. 'The Protected, the Protector and the Defender', *Women's Studies International Forum,* **5**(3/4). pp. 367-76

Sunindyo, S. 1998. 'When the Earth is Female and the Nation is mother: Gender, the Armed Forces and Nationalism in Indonesia'. *Feminist Review*, nr. 58, *International Voices.* pp. 1-21

Tickner, J.A. 1992. *Gender in International Relations: Feminist Perspectives on Achieving Global Security*. New York: Columbia Press University

Tickner, J. A. 2001. *Gendering World Politics.* New York: Columbia Press University

True, J. 2013. 'Feminism' in Scott Burchill et al. *Theories of International Relations.* New York: Palgrave Macmillan

Tong, R. 1989. 'Chapter 1'. *Feminist Thought: A Comprehensive Introduction*. Oxon, United Kingdom: Unwin Human Ltd.

Vickers, J. 1993. *Women and War.* Londra: Zed Books

Young, I. M. 2003. '**The Logic of Masculinist Protection'**, *Signs*, 29 (1), pp. 1-25

Yngstrom, I. 2002. 'Women, Wives and Land Rights in Africa: Situating Gender Beyond the Household in the Debate Over Land Policy and Changing Tenure Systems'.

Oxford Development Studies, **30**(1), pp. 21-40

Yuval-Davis, N, (1989) 'Chapter 1'. În Yuval-Davis, N, *Woman - Nation - State*. London: Macmillan

Weitsman, P. 2008. 'The Politics of Identity and Sexual Violence. A Review of Bosnia and Rwanda'. *Human Rights Quarterly*,**30**(3), pp. 561-578.

Whitworth, S. 1989. 'Gender in the Inter-Paradigm Debate'. *Millennium: Journal al International Studies.***18**(2)

Wilcox, L. 2007. **'**Gendering the Cult of the Offensive**'.** În Sjoberg, L. ed. *Gender and International Security: Feminist Perspectives.* New York șiLondra: Routledge

Wood, W. and Ridgeway, C.L. 2010. Gender: An Interdisciplinary Perspective. *Social Psychology Quarterly*. **73**(4), pp. 334-339

Zalewski, M. 1993. 'Feminist Theory and International Relations' în Mike Bowker and Robin Brwon ed. *From Cold War to Collapse: Theory and World Politics in the 1980s.* Cambridge: Cambridge University Press

Centrul de Strategii Aplicate

Imigrația ilegală. Drepturile cetățeniei prin naștere

Christian Ciocan

Născut la data de 15 Septembrie 1969, în Drobeta Turnu Severin, autorul lucrează în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române - Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității, avnd gradul de comisar-șef.

Este doctor în domeniul Ordine Publică și Siguranță Națională (Academia de Poliție Alexandru Ioan Cuza - București) și doctorand în domeniul Științe Militare (Universitatea Națională de Apărare Carol I).

Abstract:

Imigrația ilegală a constituit dintotdeauna o problemă la nivel global, problema de pe urma careia țările dezvoltate economic si social au avut de suferit. Fenomenul a luat amploare cu atat mai mult cu cat în țările în care diferența de nivel de trai dintre țări vecine a continuat să se adâncească. Cu o astfel de problemă se confruntă acum SUA, una dintre cele mai mari puteri ale lumii, aflată la granița cu Mexicul, o țară care se zbate în sărăcie și corupție.

The illegal immigration had been an issue worldwide as a problem for the economy and social life in the developed countries. This situation became worse where there was a border between a very rich and a very poor country. At this moment, USA, one of the biggest power in the world, has an illegal immigration problem with Mexic, a poor and corrupted country.

Cuvinte cheie: imigrație, ilegală, cetățenie, status, legal, engleză

În fiecare an, în baza Constituției SUA, se oferă automat cetățenie americană tuturor copiilor nascuți în această

țară prin simplul fapt că au fost născuți pe pământ american. Acest lucru nu este afectat de statusul legal al părinților, cetățenia mamei sau a tatălui, singura excepție constituind-o copiii diplomaților străini. În concordanță cu US Census Data, în fiecare an, aproape 350.000 de copii sunt născuți în familii de imigranți ilegali. Mai mult, mii de femei gravide traversează granițele Americii pentru ca nou-născuții sa primească automat cetățenia americană. Acești copii, numiți și "anchor babies", sunt cei care în timp, ancorează întreaga familie și familii apropiate lor în SUA, proces ce se numește și "migrație în lant". Acordarea cetateniei prin nastere este numai primul step in obtinerea de avantaje. După naștere, acești copii beneficiari de certificate de naștere și pașapoarte, se califică automat pentru alte beneficii: educație, asistență socială și ajutoare sociale.

Multe organizații dovedesc cum acești copii aglomerează școlile, distrug sistemul de sănatate și abuzează de drepturile federale și statale. Michael Huffington, fost membru al U. S. House of Representatives din Clifornia explică: "Cheltuielile în privința imigrației ilegale au scapat de mult de sub control". (Linda A. Mooney, David Knox. Caroline Schacht, "Understanding Social Problems," 2005, pagina 152). În aceeași idee, senatorul Elton Gallegly susține: "Cu cât națiunea noastră primește mai mulți imigranți ilegali, cu atât decade mai tare în anarhie". (Linda A. Mooney, David Knox, Caroline Schacht, "Understanding Social Problems", 2005, pagina 156).

În ultimii ani, SUA arată o creștere majoră în costurile privind acceptarea imigranților ilegali ca parte a sistemului social, educativ și de sănătate.

Cea mai mare problemă în acest sens, o constituie faptul că mamele acestor copii, având un status ilegal, nu au asigurare socială. Printr-o lege emisă in 1985, EMTALA (Emergency Medical Treatment and Active Labor), spitalele se obligă a trata orice pacient asigurat sau neasigurat pentru a nu exista discriminări.

EMTALA obligă orice spital să trateze orice persoană are o "urgență". Termenul "urgență" este vag , astfel încât o femeie gravidă în contracții trebuie admisă și tratată în orice spital indiferent de statusul pe care îl are.
(www.law.cornell.edu/cosman).

Este foarte dificil să se știe exact câți imigranți ilegali trăiesc în SUA în momentul de față. În 1996, the Department of Homeland Security estima un număr de 5 milioane de imigranți ilegali. În 2015, numărul se ridica undeva între 10 și 20 de milioane. Cei mai mulți imigranți sunt din Mexic, Guatemala, Honduras și Republica Dominicană. Ceilalți sunt numiți OTM (other than Mexicans-altii decat mexicanii), unde mexicanii se referă la toti hispanicii. Acest grup este format din Asiatici: Afganistan, Pakistan, Taiwan.

"Americanii își văd comunitățile transformate în mase de imigranți din tările lumii a treia, își văd copiii forțați să învețe în școli supraaglomerate, de multe ori bilingve. Spitalele intră în faliment și sunt închise pentru neplata facturilor, boli care fuseseră eradicate sunt readuse în țară" (Daniel Sheehy, "Fighting Immigration Anarchy", 2006, pagina13).

Jow Guzzardi, profesor și gazetar, a încercat să explice, de asemenea, impactul imigrației ilegale asupra sistemului de învațământ:" Profesorii nu își pot respecta programele scolare din cauza faptului ca peste 1,5

milioane de elevi nu vorbesc engleza, deoarece acești copii trăiesc în familii în care se vorbeste numai limba vorbită acasă de parinții acestora. " (Roger Daniels, "Guarding the Golden Door", 2004, pagina 200.)

Concluzii:

De la îngrijorarea privind sistemul de sănătate și educație și până la posibilitatea de a ajunge o societate bilingvă, imigrația ilegală este o problemă care trebuie abordată și rezolvată rapid.

Bibliografie:

1. Linda A. Mooney, David Know, Caroline Schacht, "Understanding Social Problems", 2005;

2. Daniel Sheehy, "Fighting Immigration Anarchy", 2006;

3. www.law.cornell.edu ;

4. Roger Daniels, "Guarding the Golden Door", 2004.

Centrul de Strategii Aplicate

Convergențe și divergențe privind geopolitica regional- Federația Rusă

Convergent and divergent opinions concerning the regional geopolitics- The Russian Federation

Imigrația ilegala. Forța de muncă

Christian Ciocan

Abstract:

Creșterea economiei, alături de apariția tehnologiei din ultimele secole au dus si la creșterea nevoii forței de muncă. Atunci cand cererea a depașit oferta, au aparut primele tendințe de a se importa forța de muncă din țări învecinate. S-au înființat programe special menite să fie un beneficiu atât pentru cei care nu-și puteau satura cererea, dar și pentru cei care lipsiți de locuri de muncă în țările din care proveneau.

The economical growth and the development of the technology have had as a downside the workforce shortage. When the needs surpassed the availability of the work force, the idea of importing work force from the other countries came out as an excellent idea. There were new programs that took place in order to satisfy the labor shortage and create more opportunities for the countries that needed jobs.

Cuvinte cheie: imigrație, ilegal, program, forță, muncă,

Imigrația ilegală în SUA a început in 1940 dupăterminarea celui de al Doilea Război Mondial, când America avea nevoie de forță de muncă. Datorită acestei nevoi, Guvernul American în 1942 a început un program prin care muncitori din toate țările, în special din America de Sud, puteau să vină

si să lucreze temporar in anumite condiții. Hubert Howe Bankroft, un mare istoric din California anunța primitor:" (Roger Daniels, "Guarding the Golden Door", 2004, pagina179). Ne dorim ca acești muncitori să vină aici și să lucreze, iar la sfârșitul programului, să meargă înapoi in țările de unde au venit și să aștepte până cand vor fi rechemați". Programul a fost numit Bracero Program și a adus aproape 5 milioane de muncitori din Mexico care lucrau numai pe timp de vară în agricultură. Programul era pus în funcțiune numai atunci cand forța de muncă valabilă nu acoperea nevoile. În 1864, John F. Kennedy a desființat acest program, dar cei în nevoie au continuat să importe imigranți ilegali în afara programului. Astfel, in 1980, numărul imigranților ilegali ajunsese la aproape 200.000 pe an. În 1886, Congresul American a incercat să controleze femonenul imigrației ilegale, punând bazele primei reforme prin care cei ce angajau imigranți ilegali puteau fi pedepsiți.

În 1868, la 9 Iulie, apare și al patrusprezecelea amendament din Constituție, prin care orice persoană născută pe teritoriul SUA primește automat cetățenie. Acest amendament era menit sa răstoarne decizii mai vechi prin care sclavii deveniți liberi nu puteau fi cetățeni americani. In prezent, amendamentul este încă dezbătut, Curtea Supremă de Justiție neputând clarifica exact daca acești ilegali sunt sau nu "subiect de jurisdicție".

După adoptarea acestui amendament, SUA au inceput confruntările cu problemele legate de "nașterile turistice", copiii "anchor" și migrația in lanț. "Nașterile turistice" sunt întâlnite nu numai în cazurile femeilor din America Latină, ci și a celor din Asia. Astfel, s-au înregistrat cazuri numeroase de

femei gravide din Coreea de Sud care năsteau în SUA numai pentru ca în aceste cazuri, copiii lor de sex masculin erau scutiți de armata în țara lor.

Obținerea cetățeniei prin nastere își are rădăcinile în English Common Law care este parte a regulii "jus soli", prin care unei persoane i se acorda cetățenia țării în care a fost născută. Deși, era o regulă extinsă în Europa, din cauza abuzurilor anumite țări au renunțat sau modificat dreptul la cetațenie. Astfel, Anglia (1983), Australia (1986) și Irlanda (2005) au adăugat modificari prin care numai copiii celor cu un status legal în țara respectivă au dreptul la cetățenie.

Mexicul este una dintre țările care au adoptat regula "jus soli", dar nu oferă cetățenie copiilor născuți familiilor de imigranți ilegali.

Din cauza abuzurilor repetate, țări precum Elveția, Germania și Italia funcționează dupa regula "jus sanguis", prin care copiii obțin cetățenia părinților.

În SUA, numărul copiilor născuți familiilor de imigranți ilegali crește exponențial. Granițele, deși securizate au mari probleme în a stopa fenomenul de imigrație ilegală.

În Decembrie, 2004, președintele National Border Patrol Council, T.J. Bonner, încerca să explice acest fenomen:" În momentul acesta în care noi stăm aici, în jur de 10.000 de ilegali traversează granițele SUA. În general, suntem capabili să reținem numai 3.000 dintre acești oameni. Suntem în mijlocul unei crize fără precedent." (Daniel Sheehy, "Fighting Immigration Anarchy", 2006, pagina11).

O altă problemă, care depășește nevoia forței de muncă, o constituie creșterea populației , care se estimează că se va dubla in urmatorul deceniu. " Imigranții ilegali din Mexico si America Latina, de exemplu,

aparțin religiei catolice, religie ce incurajează familiile numeroase.” (Debra Miller, “ Illegal Immigration”, 2007, pagina 39).

Concluzii:

Deși numarul departamentelor si al instituțiilor menite sa stopeze acest fenomen s-a inmulțit, imigrația ilegală ramane una dintre cele mai mari probleme ale SUA la momentul de față.

Bibliografie:

1. Daniel Sheehy, “Fighting Immigration Anarchy”, 2006;
2. Roger Daniel, “ Guarding the Golden Door”, 2004;
3. Debra Miller, “Illegal Immigration”, 2007.

Centrul de Strategii Aplicate

Petrişor Bădică

Doctorand în domeniul "Informaţii şi Securitate Naţională", Academia Naţională de Informaţii "Mihai Viteazul", Bucureşti, e-mail petrisor_35@yahoo.com

Abstract

The challenges in this topic are indissolubly tied to the current evolutions within the security environment, which coordinates are dominated by the Ukraine-based hybrid conflict and by the immigrants' crisis coming from the Middle East. All these details generate new perspectives and approaches concerning the deepening of the upcoming centuries' sophisticated threats.

Defying the Military Doctrine, within the context of the global security, which is dominated by the informational confrontation, generates fundaments for the geopolitical relocation of the Russian Federation, where its presence in the "hot spots" of Middle East may determine the escalation of the conflict, with major involvement towards the migration flux to Europe.

Keyword:informational confrontation, geopolitics, illegal migration, sophisticated risks, informational military system.

Introducere

Spaţiul est- european a înregistrat în anul 2014 convulsii fără precedent, într-o confruntare hibridă, non-liniară, cu o consistentă dimensiune informaţională, în măsură să creeze o falie geopolitică determinată de interese divergente ale actorilor regionali şi pentru a cărei gestionare sunt necesare negocieri după criterii de pace şi cu efecte duale, regionale şi locale, favorizante a unei soluţii contructive şi moderne. În viziunea Kremlinului, militarizarea informaţională, culturală şi financiară reprezintă fundamentele acestui tip de confruntare, iar găsirea unor soluţii regionale, cu respectarea intereselor Federaţiei Ruse, poate fi rezultatul iniţiativelor euro-atlantice şi euro-

asiatice din perspectiva modelului de urmat în soluționarea crizelor actuale şi viitoare, inclusiv a celor aflate actualmente în etape diferite de evoluţie pe spaţiul eurasiatic şi MENA.

În registrul generat de *Strategia de Securitate a Federaţiei Ruse* - 2020, reperele fundamentale privind evoluția statului rus ţin de dezvoltarea economiei naţionale, îmbunătăţirea calității vieții populației, asigurarea stabilității politice în cadrul societății, consolidarea apărării naționale şi abordarea unei politici de securitate eficiente, precum şi de consolidarea competitivității și a statutul internațional al F.Ruse pe scena mondială. Totul în contextul necesității unei noi politici de securitate a statului, reflectată prin nevoia de gestionare a noilor tipuri de riscuri şi amenințări la nivel individual, al societății şi statului, precum şi al proceselor de dezvoltare economică şi de (re)definire a relațiilor politice internaționale.

În contextul accentuării confruntării informaționale şi a noii situații geopolitice din Ucraina, perspectiva de percepție de către Federația Rusă a pericolului unor noi amenințări la adresa securității sale este generată de:

- competiția pentru controlul spațiului informațional internațional şi a sistemelor de telecomunicații;
- crearea unui spațiu informațional unic al NATO pentru a răspunde exigențelor confruntării moderne şi a spori gradul de pregătire al ţărilor membre;
- impunerea de sancțiuni economice pe fondul acuzațiilor de susținere a conflictului intern din Ucraina şi a furnizării de tehnologie şi echipamente militare către state „eşuate" precum Iran, Siria, Coreea de Nord, Belarus;
- predominanța susținerii planurilor de confruntare informațională ale SUA pe fondul manipulării informațiilor publice prin intermediul mass-media la scară globală;
- accentuarea acțiunilor de justificare şi susținere a unor eventuale „independențe" a unor entități teritoriale autonome care beneficiază de o largă autonomie precum Kaliningrad-ul, Caucazul de Nord, Siberia, Extremul-Orient etc.;

➢ formarea distorsionată în opinia publică globală a imaginii Federaţiei Ruse incapabilă şi inflexibilă în a gestiona un diferend teritorial cu Japonia în problematica Insulelor Kurilelor de Sud, precum şi derularea unui plan de dezinformare în scopul reducerii rolului Rusiei pe scena internaţională, imprevizibilă în afacerile externe şi insuficient pregătită în rezolvarea provocărilor economice interne şi de securitate a individului şi a societăţii;

➢ atragerea către o colaborare strânsă a statelor CSI cu ţările occidentale în detrimentul Federaţiei Ruse.

Premergător adoptării Doctrinei Militare a Federaţiei Ruse

Preocupările leadership-ului rus privind asigurarea securităţii naţionale ţin şi de necesitatea reflectării adecvate a noilor ameninţări de securitate în noua doctrină militară şi în doctrina de politică externă, care includ extinderea NATO, planurile SUA de instalare a scutului antirachetă sau criza politică din Ucraina, într-un context critic, în opinia specialiştilor ruşi, legat de „*... expansiunea geopolitică a SUA*"[2]. În viziunea acestora, o nouă ordine globală este în curs de dezvoltare, alternativă, în antiteză cu Vestul şi, decuplată de la sistemul capitalist occidental aflat în declin, bazată pe reţele şi informaţii, o lume „bipolară" şi nu „multipolară" în care ciocnirea civilizaţiilor creează un nou sens.

Premergător aprobării noii Doctrine Militare a Federaţiei Ruse, participanţii la *Conferinţa MISC 2014* au iterat o serie de fundamente care conduc la noi abordări geopolitice în relaţiile internaţionale şi pregătesc terenul afirmării Federaţiei Ruse într-o nouă poziţie globală:

➢ definirea „*civilizaţiei ruse / eurasiatice*" ce se contrapune „*agresiunii civilizaţiei atlantice dirijate de SUA*" în contextul unei diversităţi de „*revoluţii colorate*[3]" la nivel global. Ideologia

[2] Dr. Theodore Karasik , Dr. Heinrich Matthee, *Russia's Emerging Defense and Security Doctrine: Impact on Europe and the Near East*, publicat în data de 09.06.2014 şi accesat pe adresa http://therealnews.com/t2/component/content/ article/371-dr-theodore-karasik-and-dr-heinrich-matthee/2097--russias-emerging-defense-and-security-doctrine-impact-on-europe-and-the-near-east, în data de 02.01.2015

[3] Reprezentanţii şcolii de gândire geopolitică ruse sunt Igor Panarin – care prezice prăbuşirea Americii şi Aleksandr Dughin – mentorul creării unei identităţi eurasiatice care elimină democraţia liberală, marxismul şi fascismul. Conceptul

adoptată depăşeşte cadrul ideologiei liberalismului, *„promovând o putere post-neo-liberalism-conservatoare, pentru lume multipolară care apără tradiţia, valorile conservatoare şi adevărata libertate*. Civilizaţia aurasiatică rusă se opune civilizaţiei atlantice, iar Rusia reprezintă *marea civilizaţie de Nord* care speră să obţină susţinerea ţărilor aflate la periferia sa"[4] ;

- ONG-urile, în speţă companiile private de securitate sunt utilizate în cadrul unei forţe militare a SUA în scopul propagandei, subversiunii şi agresiunii, a incitării populare, creării haosului şi schimbării ordinii politice. Rezultatele vizibile ţin provocarea instabilităţii pe termen lung şi sunt amintite situaţia din Ucraina, Venezuela, ţările cuprinse de „Primăvara arabă", Libia şi Mali, Africa Occidentală, întoarcerea jihad-iştilor în Europa în cadrul unor campanii globale;

- translatarea revoluţiilor colorate în abordări tradiţionale (d.e. noul concept SUA *„utilizarea adaptativă a forţei*") după modelul Irak, Afganistan, Iugoslavia şi Haiti, se traduce prin pregătirea militară a rebelilor, aprovizionarea şi furnizarea de combatanţi străini şi care permite decidenţilor occidentali să lanseze *„revoluţii colorate*" bazate pe intervenţii umanitare sau presupuse deţineri de WMD, cu participarea forţelor speciale şi companiilor private de securitate;

- în opinia teoreticienilor militari ruşi, intervenţiile gen „revoluţii colorate" conduc la creşterea neo-nazismului şi consolidarea partidelor de extremă dreapta în Ucraina, precum şi a susceptibilităţii dezvoltării acestora şi în alte zone europene[5]. Totodată, din perspectiva contracarării revoluţiilor colorate la nivel global – promotoare de ostilităţi de reţea, război civil și teroare, diminuarea statutului de ţară, pierderi teritoriale, regres economic şi de

corespunde doctrinei gopolitice care aşează SUA în centrul unui joc periculos în care utilizează informaţia, intelligence-ul, operaţiunile speciale şi firmele private de securitate, precumşi lupta de reţea sau alte forme de luptă informaţională (psihologic, război cibernetic) pentru atingerea obiectivelor sale în olitica internaţională / regională / naţională şi obţinerea unor avantaje geopolitice.

[4] Dr. Theodore Karasik , Dr. Heinrich Matthee (op.cit)

[5] Potrivit abordărilor prezentate în cadrul *Conferinţa MISC 2014*sunt 4 raţiuni care justifică intervenţia SUA:eficienţa scăzutăa acţiunilor ONU în prevenirea conflictelor militare; importanţa asigurării securităţii armamentelor,; este colapsul sistemului internațional de control al activității militae în cazul în care apar zone gri în care militanții și companiile de securitate prosperă sau se luptă reciproc; confuntarea informaţională şi câştigarea acesteia, în în contextul pericolului creşterii naţionalismului şi xenofobiei.

dezvoltare pe perioade de 15-20 ani, Federaţia Rusă va dezvolta sistemul de alianţe, inclusiv în cadrul organizaţiilor internaţionale, sau de configuraţie regională, respectiv de apărare aeriană comună (Rusia, Belarus, Armenia, Kazahstan, Iran şi China);

- nevoia de o nouă strategie este legată indisolubil de noul context european, marcat de evoluţiile din Ucraina şi apropierea lentă a NATO de graniţele Rusiei sau de derularea de exerciţii militare în proximitate, percepute ca ameninţări directe, şi a nevoii de răspuns, inclusiv prin utilizarea social media, a confruntării informaţionale, valorificarea euroscepticismului şi a instrumentelor politice şi economice în raport cu principalii pivoţi geopolitici europeni. Calea haotică urmată de Ucraina poate conduce la intervenţia Moscovei pentru a proteja regiunile filo-ruse din Ucraina (regiunile Donetsk, Lougansk, oportunităţile pentru zona Odessei sau ţărmurile nordine şi vestice ale Mării Negre) utilizând instrumente specifice de intelligence şi război informaţional;

- perspectivele geopolitice ale Federaţiei Ruse se vor reflecta şi în intensificarea relaţiilor cu statele din spaţiul MENA în special cu Algeria, Egiptul, Bahreinul şi Arabia Saudită[6], în detrimentul politicilor promovate de SUA, mizând pe o conştientizare a statelor MENA privind rolul negativ jucat de SUA în generarea şi gestionarea situaţiilor din Siria, Irak şi Egipt.

Doctrina Militară a Federaţiei Ruse – riscuri, ameninţări şi măsuri de implementare

Adoptarea Doctrinei Militare[7] în *Consiliul de Securitate al Federaţiei Ruse* previzionează conduita acesteia într-o dinamică geopolitică cu noi riscuri şi ameninţări sofisticate şi în care fundamentul îl reprezintă confruntarea informaţională care, alături de alte

[6] Debutul unei noi strategii privind ţările prezentate vine pe fondul evoluţiilor imprevizibile din Egipt, al prezenţei Lukoil în Arabia Saudită cu care deşi are puncte de vedere diferite legate de Siria are şi puncte comune legate de evoluţia situaţiei din Egipt, precum şi de respect pentru regele Arabiei Saudite. Totodată sunt găsite puncte de interferenţă privind pregătirea forţelor de ordine publică din Bahrein, precum şi despre vânzărilede arme în Peninsulă.

[7] Doctrina militară se raliază conceptului de bază pentru dezvoltarea socio-economică pe termen lung a Federației Ruse pentru perioada de până în 2020, Strategia de Securitate Națională a Federației Ruse până în 2020, precum și dispozițiile relevante ale Concepției politicii externe a Federației Ruse, Strategia de dezvoltare a regiunii arctice ruse și de securitate națională pentru perioada de până în 2020 și alte documente de planificare strategică.

concepte tradiţionale, girează sensul utilizării informaţiilor ca instrument de atingere a obiectivelor geopolitice. În contextul accentuării tensiunilor la nivel interstatal şi în cooperarea inter-regională, al afirmării unor noi modele de rivalitate şi procese de instabilitate în dezvoltarea globală şi regională respectiv al redistribuţiei influenţei în favoarea unor noi centre de creştere economică şi atracţie politică, pe fondul activării unor conflicte înghețate / nesoluționate, Federaţia Rusă percepe o serie tendințe de pericole, inclusiv în spaţiul informaţional, de natură externă, internă şi ameninţări militare, între care amintim:

⚜ abordarea infrastructurii militare a ţărilor membre NATO de la frontierele Federaţiei Ruse, inclusiv extinderea blocului militar;

⚜ desfăşurarea de contingente militare ale statelor străine pe teritoriile învecinate cu F.Rusă şi aliaţii săi, precum şi în zonele adiacente, inclusiv presiunea politică și militară;

⚜crearea și implementarea sistemelor strategice de apărare antirachetă care subminează stabilitatea globală și încalcă echilibrul de forțe în domeniul rachetelor nucleare, intenția de a plasa arme în spațiu, precum și implementarea sistemelor strategice de arme de precizie nonnucleare;

⚜ proliferarea armelor de distrugere în masă, rachetelor și tehnologiilor pentru acestea;

⚜ folosirea forței militare în teritoriile statelor riverane Federației Ruse și aliaților săi, cu încălcarea Cartei ONU și a altor norme de drept internațional, respectiv prezența (apariția) focarelor și escaladarea conflictelor armate pe teritoriul acestora;

⚜ amenințarea tot mai mare de extremismului la nivel mondial (terorism) și a noilor sale forme, în lipsa unei cooperări internaționale eficiente, extinderea criminalității transnaționale organizate, a traficului în special ilicit de arme și de droguri;

⚜ prezența / apariția focarelor de tensiuni etnice și religioase, activitatea grupurilor internaționale armate radicale, companii militare străine private în zonele adiacente frontierei de stat a Federației Ruse și cele ale aliaților săi, precum și prezența conflictelor regionale, creșterea separatismului și extremismului în unele regiuni ale lumii;

⚜ utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor în scopuri militare şi politice pentru acțiuni contrare dreptului internațional, împotriva suveranității, independenței politice, integrităţii teritoriale a statelor, ameninţării la adresa păcii internaționale, a securității, globale și stabilităţii regionale;

⚜ activitățile subversive ale serviciilor speciale și organizațiilor statelor străine și acoaliților lor împotriva Federației Ruse.

Revizuirea doctrinei militare este explicată de analiştii militari din perspectiva unor schimbări bruşte asituaţiei geopolitice şi apariţia unor noi ameninţări de natură militară, de genul instalării unor elemente ale scutului antirachetă al SUA, al apropierii infrastructurii NATO de graniţele Federaţiei Ruse, precum şi al noilor evoluţii, cu o consistentă componentă militară şi informaţională, din Ucraina, Siria – Irak (ISIL) şi al „Primăverii Arabe". În contextul identificării NATO – ca ameninţare fundamentală la adresa securităţii ţării din prisma întăririi capacităţilor ofensive la frontierele Rusiei, alte pericole completează o listă care cuprinde: revendicări teritoriale; ingerinţa în afacerile interne până la prezenţa contingentelor militare străine în statele limitrofe Rusiei – percepute ca mijloace de presiune politică şi militară etc.

Erodată masiv printr-o confruntare informaţională ce a vizat subminarea imaginii sale în plan internaţional, în mod deosebit în contextul evenimentelor din Ucraina anului 2014, Federaţia Rusă mizează pe o politică *„soft power"* în afirmarea poziţiei sale pe scena globală, considerând puterea de influenţă drept o *„componentă indispensabilă a relaţiilor internaţionale moderne"* şi exprimând hotărârea de a dezvolta o abordare suplă a politicii externe *„bazate mai puţin pe constrângere dar cu nn mesaj dur în ceea ce priveşte apărarea intereselor sale în străinătate"* "(Tsygankov, 2013). În plan intern, potrivit planurilor operative, o atenţie deosebită este acordată constituirii de structuri de intelligence în Crimeea şi Sevastopol care să împiedice accederea în structurile puterii a reprezentanţilor unor curente radicale / extremiste, precum şi contracarării acţiunilor forţelor armate ilegale şi a grupărilor radicale extremiste

care au drept obiectiv provocarea de conflicte interetnice şi interconfesionale prin propagandăagresivă în rândul tinerilor utilizând reţele şi tehnologii informaţionale.

Perspectivele de evoluţie a relaţiilor internaţionale pe termene mediu şi lung reprezintă provocări ale noilor concepte adoptate de Kremlin şi pot fi caracterizate prin:

- exercitarea unei „influenţe diferite", concentrice, în raport cu ţările europene, SUA, Orientul Mijlociu şi ţările Americii de Sud, prin amplificarea diferendelor existente, distragerea SUA, subminarea rolului şi acţiunilor instituţiilor internaţionale, crearea unei forme de autoritarism bazat pe corupţie, agresivitate energetică în raport cu ţările est-europene şi sporire a încrederii cu ţările vest-europene sau din spaţiul MENA unde interesele SUA şi a ţărilor occidentale sunt amplu contestate;
- valorificarea „capetelor de pod" create în spaţiul european, în special, prin influenţarea politicilor economice a acestor state sau operaţiuni economice de amploare, aflate la limita legislaţiei internaţionale[8];
- sprijinirea, pe fondul anti-americanismului în relaţiile internaţionale, a mişcărilor naţionaliste / secesioniste[9] sau extremiste prin acţiuni de propagandă şi dezinformare - cu utilizarea unui important arsenal new media, precum şi a unor campanii de lobby pe lângă marile capitale europene care să conducă la limitarea / anularea sancţiunilor aplicate Federaţiei Ruse în

[8] Potrivit Peter Pomerantsev şi Michael Weiss, *The Menace of Unreality: How the Kremlin Weaponizes Information, Culture and Money*, pp. 24-29, pot fi menţionate: dezbaterea Cipru – Grecia pe fondul politicilor UE în Caucaz şi reglementarea pieţelor de energie; „relaţia specială" a Moscovei cu Grecia privind asigurarea resurselor energetice şi disponibilitatea de a-i furniza armament Greciei în disputa cu Turcia; aservirea politică şi economică a Bulgariei – „calul troian" al Rusiei în UE; susţinerea financiară a unor planuri de salvare în Serbia şi Republica Srbska; rolul de principal investitor în Muntenegru (32%) sau asocierea cu partide politice care împărtăşesc valori culturale şi religioase comune, achizia pachetului de control al acţiunilor Volksbank Austria; cotarea şi negocierea acţiunilor societăţilor ruseşti pe bursa din Londra (estimate la 82,5 miliarde dolari în ultimele două decade); acceptarea unor niveluri ridicate a fluxurilor financiare provenite din offshor-uri.

[9] Un exemplu este oferit de mişcarea de extremă-dreapta din Franţa, ale cărei poziţii publice evidenţiază rolul fundamental jucat de Rusia în războiul din Siria împotriva rebelilor.

urma ocupării Crimeii şi sprijinului insurgenţilor din Ucraina;

- aplicarea unor poziţii rigide, împreună cu China, la nivelul ONU,în scopul blocării prin veto a adoptării unor soluţii la probleme globale, precum şi susţinerea controlului utilizării Internet-ului (alături de China şi Iran) de către organisme interguvernamentale din întreaga lume. Totodată, sunt avute în vedere instituirea de norme autoritare în cadrul OSC şi Uniunii Vamale Euroasiatice, inclusiv elaborarea unei „*liste negre internaţionale*" la nivelul OSC şi al Consiliului de cooperare din Golf;
- înfiinţarea unei instituţii financiare în cadrul BRICS ca alternatică la Banca Mondială, consolidând poziţia şi sprijinul Braziliei, Indiei şi Africii de Sud, precum şi resentimentele anti-occidentale;
- valorificarea lobby-ului promovat de mediul de bussines european (edificator lobby-ul german promovat de Siemens) şi american (Camera de Comerţ şi Asociaţia Naţională a Producătorilor) împotriva sancţiunilor, în contextul în care preşedintele Obama şi secretarul de stat Kerry au catalogat ocuparea Crimeii un semn de „ *slăbiciune specifică unei puteri regionale*" adecvată „*unei vechi maniere de a face lucrurile*";
- exploatarea deschiderii democraţiei liberale prin utilizarea Bisericii Ortodoxe şi a ONG-urilor din străinătate în vederea realizării scopurilor politice;

Pe fondul sancţiunilor economice impuse de SUA şi Europa, perspectiva de evitare a acestora a condus la revitalizarea acordurilor comerciale ale Federaţiei Ruse cu stalele ale căror industrii sunt compatibile cu sectoarele economice cheie din ţări din Africa, Asia, America Latină şi Orientul Mijlociu, respectiv cu statele de origine ale unor companii internaţionale care operează pe teritoriul Rusiei sau cu ţările BRISC - ţări cu interese comune, cu un anumit grad de antipatie faţă de SUA şi din afara spaţiului euro – atlantic. Dezvoltarea relaţiilor cuTurcia tinde să asigure Rusiei un atuu în confruntarea cu cei doi actori implicaţi în ecuaţia ucraineană – SUA şi UE, „*...un prieten în interiorul taberei adverse*", context în care este previzibilă specularea frustrării acesteia faţă de stagnarea procesului de aderare la UE.

Deşi poziţia Turciei faţă de conflictul din Siria este diferită puternic faţă de cea a Rusiei, ambele state au propriile interese istorice în Crimeea şi Ucraina[10]. Atenţia Federaţiei Ruse este orientată deopotrivă şi în zona georgiană ale cărei interese vizează integrarea în NATO şi UE, context în care depune eforturi pentru o prezenţă militară consistentă în teritoriile separatiste Abhazia şi Osetia de Sud, nefiind exclusă o accentuare a tensiunilor cu Georgia şi NATO.

Republica Moldova reprezintă subiectul unei competiţii geostrategice, Rusia utilizând instrumente de tip „*soft power*" pentru a bloca accesul acestei ţări în cadrul UE[11]: susţinerea totală a candidaţilor pro-ruşi la alegerile parlamentare, utilizarea unui arsenal important pentru influenţarea mass-media din state membre şi non-membre ale UE, ameninţărişi imixtiuni. La acestea se adaugă, susţinerea Transnistriei şi Găgăuziei (locuită de apx. 2.000.000 cetăţeni de origine turcă), cu speranţe de mai multă autonomie şi chiar independenţă faţă de Republica Moldova.

This paper is made and published under the aegis of the Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy as a part of programme co-funded by the European Union within the Operational Sectorial Programme for Human Resources Development through the project for Pluri and interdisciplinary in doctoral and post-doctoral programmes Project Code: POSDRU/159/1.5/S/141086

Bibliografieselectivă:

*** - Doctrina Militară a Federaţiei Ruse, Moscova, 2014 (traducere);

Filimonov, G. (2010) „Russia's Soft Power Potential", Russian in Global Affairs, December, http://eng.globalaffairs.ru/number/Russias-Soft-Power-Potential-15086;

Tsygankov, A. (2013) „*Moscow's Soft Power Strategy*", Current History, October, Volume 122, http://www.currenthistory.com/Article.php?ID=1082;

[10]Brookings Institute – Fiona Hill – *Putin`s Turkish and Indian gambits* / 12.12.2014

[11] Relevantă este campania acerbă derulată în Moldova înainte de semnarea Acordului de Aosicere cu UE, precum şi impunerea mai multor embargouri comerciale - pe fondul dependenţei masive de Rusia în sectorul energetic, comercial şi al pieţei forţei de muncă., parte din ele fiind materializate.

Migrația ilegală – abordare multidisciplinară

Illegal migration-multidisciplinary approach

Petrişor Bădică

Doctorand în domeniul "Informaţii şi Securitate Naţională", Academia Naţională de Informaţii "Mihai Viteazul", Bucureşti, e-mail petrisor_35@yahoo.com

Abstract

The approach of the new geopolitical reality, at national level or within cooperation operations / or created between the collective security apparatus, conducted through integrated efforts, creates the premises of intelligent *knowledge*[12] *and by deepening* the old threats and the new sophisticated risks (*hybrid, asymmetric, complex with transnational valences*), stressing *the relevance of strategic knowledge.*

The illegal migration, active matter on the agenda of the modern intelligence institutions, has as grounds – in the current geopolitical context – dark perspectives that are generated by regional ethnic or religious conflicts, by the development of the globalization process – that comes with the opened borders, by smuggling various resources, by economic differences, as well as by climatic changes and natural disasters[13] (drought, starvation, flooding, earthquakes, volcanic eruptions, pollution or irrational exploitation of resources etc – with implications in modifying the natural ecosystems).

---

[12] Knowledge – within the cognitive hierachy – represents the trace results of the intelligence used to make sense and give value or to assess the involvement of the intelligence operations (reviewed word which has as ground the difinition in *FM 6-0Commander and Staff Organization and Operations May2014 /USA* in 02May2011)

[2] Perceived as potential threats that may destroy the ecosystems, the energetic resources – due to the increase of the population that may also cause changes with the live standard in some areas, social conflicts, as well as people's economic involvement due to the illegal migration.

Keyword:organized crime, knowledge, political instability, intelligence, illegal migration, sophisticated risks

Introducere

Migraţia ilegală – flagel al modernităţii societăţii actuale şi unul din instrumentele facile a implementării formelor de conflictualitate sofisticată specifice secolului XXI cu preponderenţă activă din zona MENA (Nordul Africii şi Orientul Mijlociu), determină o angajare convergentă a statelor naţiune, în special a celor europene, spre o soluţie comună născută, pe de-o parte, în jurul sentimentelor de umanitate şi bazată pe ideea şi valorile specifice societăţii democratice şi prospere, stabilă şi dezirabilă, iar pe de altă parte, de nevoia asigurării consolidate a securităţii naţionale în contextul unor dinamici previzionabile a fenomenelor favorizante de „*insecuritate*" într-o lume alternativă[14]„ identificaţi în domeniile criminalităţii organizate transfrontaliere, respectiv a grupărilor jihadiste fundamentalist- islamice. Acest lucru impune disponibilitatea cooperării în gestionarea ameninţării prin noi tipuri de solidaritate internaţională, mecanisme şi proceduri eficiente de combatere, precum şi creşterea rolului comunităţii internaţionale în prevenirea acestora, managementul crizelor şi extinderea proceselor de democratizare.

Caracterul transfrontalier este dat de riscul creării unor breşe pentru expansiune în cadrul sistemelor statale ale ţărilor vizate, inclusiv prin implicarea vectorilor de criminalitate organizată în gestionarea fenomenului infracţional, pe un trend operaţional a cărui fundament este determinat de slaba dezvoltare economică, instabilitatea politică şi corupţia din ţările de origine sau al situaţiei de insecuritate generată de diferite tipuri de conflictualitate.

Privită multidisciplinar prin lupa securităţii internaţionale – ca şi construct social, Lohrmann (2000) identifică patru modalităţi în care migranţii sunt percepuţi ca ameninţări la adresa ţărilor

[14]Nuanţarea acestora se impune pe fondul mutaţiilor geopolitice actuale generate de criza din Ucraina, pericolului determinat de mutaţiile politice din Orientul Mijlociu, Africa de Nord şi regiunea Sahel, a intereselor economice şi de securitate ale comunităţii transatlantice în Asia.

occidentale[15], iar Myron Weiner (1992), cinci tipuri de situaţii în care migranţii pot crea probleme de securitate la adresa ţării gazdă:

- contradicţii între refugiaţi şi migranţi care se opun regimului politic din ţara de origine;
- migranţii sunt percepuţi ca ameninţare politică sau risc de securitate pentru ţara gazdă;
- migranţii sunt percepuţi ca ameninţări la adresa culturii ţării gazdă;
- migranţii sunt percepuţi ca problemă socială sau economică în ţara gazdă;
- ţara gazdă poate utiliza migranţii ca instrument de ameninţare la adresa ţării de origine aacestora.

Din această perspectivă, preponderenţa efectelor migraţiei ilegale se întrevăd preponderent în domeniul economic prin dereglarea pieţei locurilor de muncă sau în domeniul criminalităţii prin dezvoltarea economiei subterane şi creşterea activităţilor infracţionale.

Posibile evoluţii ale situaţiei de insecuritate din zona MENA

Perspectivele de evoluţie a situaţiei de securitate a statelor din zona MENA vor rămâne diferite, de la parcurgerea traseului cătredemocraţie, la perpetuarea politicilor care limitează abordarea reală a problemelor sociale, educaţionale, politice sau economice. Caracteristicile situaţionale prezentate de Marwan Muasher – vicepreşedinte pentru studii, Carnegie Endowment for International Peace, surprind perspectivele evoluţioniste ale spaţiului, două dintre acestea fiind următoarele:

- islamul politic îşi va menţine rolul de driver important;
- confruntările interne vor influenţa tranziţia (între mişcările extremiste şi grupări salafiste, şiiţi şi sunniţi).

Nemulţumirile etnice / sectare sau tensiunile teritoriale au devenit cauza a numeroare ameninţări emergente generatoare de conflicte, într-o paradigmă în care epicentrele acestora s-au deplasat major, formându-se aşa-

[15]Migranţii sunt percepuţi ca:*ameninţărila adresa ordinii publice* - activităţi criminale precum trafic de droguri, trafic de fiinţe umane, furturi sau terorism;*ameninţare pentru identitatea şi „securitatea societală"a ţării gazdă*; suficient de influenţi pentru politicile interne şi externe ale ţării gazdă, care poate favoriza tensiuni politice între ţara gazdă şi ţara de origine; reprezentanţi, prin excelenţă, a tendinţei de regularizare şi securizare a migraţiei.

zisul fenomen de „efect de balon", al cărui cauze le reprezintă dificultatea creării normelor paşnice şi competiţia politică, respectiv oportunismul violent al unor antreprenori care exploatează nemulţumirile grupurilor marginalizate.

Riscurile generate de conflictul sirian precum creşterea regională a islamismului extremist sau viitorul relaţiilor între sunniţi şi şiiţi demonstrează o mobilitate transnaţională şi o deschidere a media pentru conflictul asimetric, precum şi inexistenţa unui acord de negociere, cu excepţia acceptabilităţii minimale asupra inutilizării armelor chimice şi a accesului umanitar limitat. Echilibrul fragil din zona Orientului Mijlociu înregistrează contextul dificil generat de conflictul civil sirian şi ascensiunea Statului Islamic (SI), chestiunile legate de rutele de aprovizionare ale grupării militante Hezbollah, pe un fond complicat al relaţiilor dintre Iran şi SUA.

Începând cu luna iulie 2014, Statul Islamic[16] a devenit un actor regional, pretinzând controlul asupra unor regiuni extinse din Irak şi Siria şi favorizând ameninţarea configurării actuale a statului irakian (prin încurajarea Kurdistanului de a se transforma într-o entitate mărită), iar proclamarea unui califat şi avansul / susţinerea obiectivelor din ce în ce mai importante asigură perspectiva unor ameninţări cu magnitudini diferite pentru Irak, Siria, Iordania şi Turcia, precum şi pentru Occident, în cazul în care SI:

- îşi menţine prezenţa teritorială şi-şi asigură capabilităţile militare, determinând apariţia unui nou adversar al cărui comportament se bazează pe concepte religioase extreme, orientate spre eliminarea statelor preexistente în regiunile dominate;
- va reuşi să coopteze, îndoctrineze şi formeze luptători din Magreb, Europa de Vest, Rusia şi

[16] Ascensiunea ISIL, în previziunile SUA încă din anul 2013, a vizat sprijinul din partea Arabiei Saudite, Qatarului şi Turciei, cu finanţare principală din partea Emiratelor Arabe Unite, iar ulterior consolidarea poziţiei prin finanţarea, antrenarea şi echiparea de către SUA, Marea Britanie şi Franţa a rebelilor moderaţi împotriva regimului sirian, care ulterior s-au alăturat grupării. Perspectiva recrutării de luptători din Europa, Australia, SUA sau alte ţări musulmane a devenit certitudine.

America de Nord, în baza unui concept religios absolutist, creând un nou tip de *„jihadişti cosmopoliţi"*, care ar putea mobiliza şi recruta tineri musulmani pentru forţe ostile.

Astfel se prefigurează o nouă ordine regională cu un rol sporit al kurzilor[17] şi Iranului şi o diminuare a influenţelor puterii sunnite în regiune. În context, cooperarea cu Iranul este fundamentală pentru găsirea unor soluţii stabile pentru Irak şi Siria şi, de ce nu, pentru conflictul israeliano – palestinian şi în Liban.

Gruparea jihadistă îşi va menţine capacitatea prezenţei dominante în Irak şi Siria, concomitent cu polarizarea altor mişcări jihadiste din state precum Algeria, Filipine, Libia şi Pakistan, contributoare la capabilităţile SI prin finanţare şi activităţi de recrutare, în ciuda demersurilor punctuale ale statelor occidentale de limitare a capacităţilor operaţionale ale acesteia. Cel mai probabil, modul de operare se va schimba pe fondul unor tendinţe de schimbare în organizarea SI (*viitorul lider, scăderea preţului petrolului, revitalizarea Frontului Jabhat al-Nusra*) şi a provocărilor în administrarea SI, însă fără implicaţii majore. Potrivit analistului Lina Khatib – director of the Carnegie Middle East Center / Beirut, *„SI îşi va schimba probabil modul în care acţionează - de la organizarea centralizată, la una în sistem franciză, fiind produsul eşecului în găsirea unei rezolvări a conflictului sirian. Toate evoluţiile demonstrează că factorul cheie din spatele continuării existenţei SI este supravieţuirea regimului Assad care profită din plin de această organizaţie"*.

Mobilitatea foştilor luptători SI şi emergenţa grupărilor simpatizante, coroborate cu activităţile de recrutare de luptători străini şi de facilitare a reîntoarcerii acestora în ţările de origine pentru a crea grupări militante comparabile cu combativitatea specifică SI sau a produce atentate, configurează cadrul ameninţării

[17] Potrivit fostului ministru de externe german,Joscka Fischer, occidentul va fi nevoit să-i înarmeze nu doar pe miliţiile Peshmerga din nordul Irakului, ci şi alte grupări kurde – cu tehnologii militare avansate, demers care nu va conveni Turciei şi Iranului. Această susţinere riscă să intre în conflict cu viziunea „un Irak unic" promovat de Occident, în contextul vizibilităţii dorinţei guvernului regional kurd de a înfiinţa un stat independent, demers care duce la disoluţia Irakului şi la consolidarea iniţiativei de dobândire a independenţei.

distribuite, în principal la nivelul ţărilor în care gruparea este prezentă. Smail Chergui, *comisar pentru pace şi securitate a Uniunii Africane*, a nominalizat Libia ca statul responsabil pentru agravarea situaţiei din Sahel, context în care, legăturile între mişcările teroriste tind să se consolidaze, din Cornul Africii până în Nigeria, unde gruparea Boko Haram îşi instalează tabere de antrenament şi uzitează abuziv de resurse. Pe fond, soluţiile trebuie abordate global, rămânând problematice pentru ţările sărace din zonă, valurile de refugiaţi din zonele de conflict, precum şi întoarcerea celor aproximativ 4000 de luptători africani din Siria. Pe fondul dezvoltării economice şi a guvernanţei în ţări africane precum Maroc,Tunisia, Botswana, Rwanda,Senegal, Coasta de Fildeş, Mauritania şi Uganda, prezenţa teroristă rămâne activă în Nigeria, Libia, Somalia şi Sahel.

O viziune pesimistă privind lupta împotriva SI a fost exprimată de James M. Dorsey (*senior fellow în cadrul S.Rajaratnam School of International Studies şi co-director al Institutului fur Fankultur din cadrul Universităţii din Wurrzburg*), din perspectiva căruia campania SUA nu va conduce decât la „încolţirea" şi dezvoltarea altor mişcări extremiste, precum şi la apariţia unor forme violente de militarism islamic. *Certer for American Progres*[18] apreciază că atacurile aeriene au reprezentat un pas important în demersul de contracarare a grupării extremiste, însă acţiunile trebuie să constituie parte a unei strategii[19] politice şi de securitate multinaţionale, pe termen lung, destinate regiunii, cu implicaţii geostrategice şi geopolitice. Există o marjă de optimism moderat privind acţiunile împotriva SI din Irak şi Siria, unde eventuale progrese sunt mai puţin probabile.

O situaţie aparte este înregistrată în Tunisia, unde pe fondul aplicării principiilor justiţiei şi solidarităţii islamiste, partidul islamist moderat

[18] Think-tank al progresiştilot / democraţilor SUA – laborator de idei şi strategii al actualei Administraţii a SUA

[19] Strategia trebuie definită de 3 obiective cheie: stoparea şi, ulterior, eliminarea ameninţării generate de către SI la adresa Orientului Mijlociu şi la adresa securităţii globale; atenuarea efectelor crizei umanitare care afectează populaţia siriană şi irakiană; restabilirea itegrităţii teritoriale al Irakului şi Siriei.

Ennahda – câştigător al alegerilor prezidenţiale (23.11.2014) şi al majorităţii mandatelor de laTunis, a procedat la implementarea primelor măsuri între care[20]:

- eliberarea a mii de susţinători islamişti, care şi-au folosit libertatea pentru a mobiliza susţinătorii salafişti;
- acordarea permisiunii ca predicatorii salafişti să folosească moscheile de pe teritoriul ţării drept platforme de propagandă, cu o consistentă racolare a tinerilor marginalizaţide vechiul regim.

În acest context, autorităţile nu au putut stopa creşterea accentuată a jihadismului salafist, însă sunt orientate peaşteptările populaţiei legate de stabilizarea ţării, îmbunătăţirea situaţiei economice, consolidarea încrederii cetăţenilor în autorităţile statului şi îndemocratizare, respectiv restaurarea identităţii naţionale.

În ceea ce priveşte spaţiul Orientului Mijlociu, în Afganistan este preconizată amplificarea ameninţării talibane pe fondul retragerii forţelor coaliţiei, iar în Pakistan, atitudinea guvernamentală împotriva grupărilor extremiste este pusă în balanţă de prezenţa nucleului dur al acestora.

Pe acest fond, este de aşteptat ca, pe fondul accentuării conflictului din Siria, a prezenţei militare ruse în sprijinul regimului sirian, respectiv a intervenţiei unor state occidentale împotriva SI, fenomenul migraţionist să ia amploare, principalele ţări de destinaţie fiind cele europene.

Perspective privind evoluţia fenomenului migraţiei ilegale către Europa. Posibile implicaţii asupra securităţii europene

Abordarea europeană a fenomenului migraţiei din arealul MENA cuprinde alternative şi abordări politice diferite, persistând şi accentuându-se necesitatea unor acţiuni solide prin utilizarea instrumentelor şi cooperării existente privind gestionarea fluxurilor migraţioniste (priorităţi comune, creşterea alocării resurselor, solidaritate reală, o mai bună partajarea responsabilităţilor etc.), precum şi

[20] Carnegie Middle East Center – Lina Khatib – *Tunnisia`s Security Challenge* / 26.11.2014

intensificarea guvernanţei în consolidarea sistemului comun de azil, favorizant pentru garantarea crescută a securităţii frontierelor. Din aceste perspective, agenda europeană pe probleme de imigraţie vizează patru domenii principale: un sistem comun de azil politic, o noua politica europeana privind migraţia legala, combaterea cu mai multa fermitate a migratiei ilegale si a traficului de persoane si securizarea frontierelor externe ale Europei.

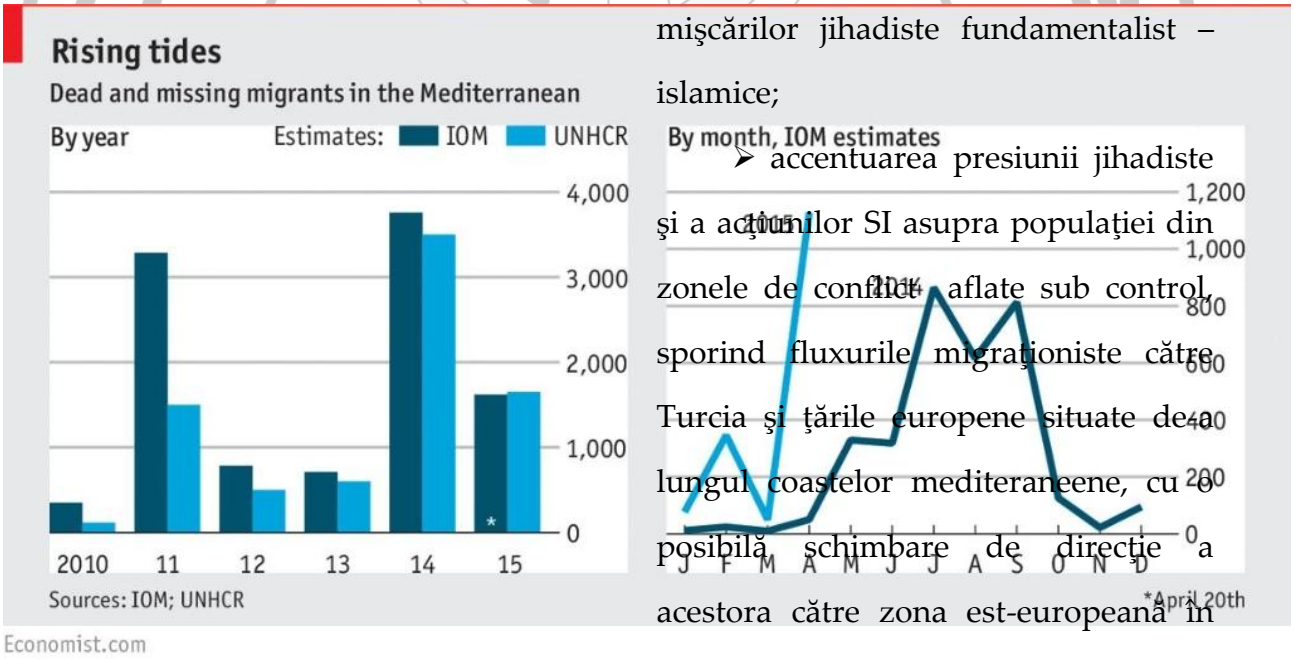

Provocările de securitate vor domina spaţiul informaţional public cu o diversitate de problematici convengente sau divergente în problematica migraţiei ilegale, de o complexitate şi intercondiţionare fără precedent şi care evidenţiază un spaţiu de confruntare informaţională sofisticat în care serviciile de informaţii vor juca un rol strategic consolidat, având ca principale fundamente:

- creşterea pericolului terorist în Europa pe fondul infuziei de vectori radicalizaţi şi a propagandei jihadiste susţinute prin reţelele de socializare, concomitent cu derularea unor atacuri cibernetice de amploare coordonate de grupărilee hacktiviste afiliate mişcărilor jihadiste fundamentalist – islamice;
- accentuarea presiunii jihadiste şi a acţiunilor SI asupra populaţiei din zonele de conflict aflate sub control, sporind fluxurile migraţioniste către Turcia şi ţările europene situate de-a lungul coastelor mediteraneene, cu o posibilă schimbare de direcţie a acestora către zona est-europeană în contextul implementării măsurilor de securizare a graniţelor şi intervenţiei, în anumite situaţii, cu trupe, pentru restabilirea stării de securitate;
- întărirea prezenţei militare a unor state în zona de conflict şi a

sprijinului militar acordat regimului sirian, alimentând starea de insecuritate regională şi menţinând astfel confruntarea la cote alarmante dar suficiente pentru abaterea opiniei publice de la conflictul hibrid pe care îl susţine în estul european al continentului;

- activarea *adversarului inteligent* – indivizi, grupuri, state sau actori transnaţionali capabili să genereze ameninţări hibride, respectiv un mix de ameninţări prin utilizarea de metode, tactici şi tehnologii performante, acţionabile combinat sau independent;
- *conectarea intereselor actorilor non-statali de ideologie extremistă / teroristă cu cele ale grupărilor de criminalitate transfrontaliere*, pe fondul permisivităţii frontierelor naţionale, accesului la capacităţi şi tehnologii militare, precum şi exploatării inovative a vulnerabilităţilor interne în securitatea statelor;
- apariţia unor convulsii cu potenţionalitate crescută de degenerare în conflicte interne datorate eşecului politicilor publice, fenemonelor economice regresive sau acţiunilor în forţă ale autorităţilor pentru combaterea mişcărilor anti-imigraţie.

În contextul sporirii măsurilor de securitate de către UE în sudul continentului, întărirea cooperării transfrontaliere reprezintă o oportunitate pentru menţinerea sub control a fenomenului, România putând reprezenta o ţintă pentru tranzitul migranţilor din Orientul Mijlociu. Noile tehnologii şi progresul tehnologice actual vor asigura suficiente resurse pentru geolocalizarea fluxurilor migraţioniste ilegale, precum şi pentru susţinerea acestora alimentând new media cu suficiente dovezi care să sensibilizeze opinia publică în exercitarea presiunilor necesare integrării migranţilor în ţările ţintă ale acestora.

This paper is made and published under the aegis of the Research Institute for Quality of Life, Romanian Academy as a part of programme co-funded by the European Union within the Operational Sectorial Programme for Human Resources Development through the project for Pluri and interdisciplinary in doctoral and post-

doctoral programmes Project Code: POSDRU/159/1.5/S/141086

Bibliografie selectivă:

*** - Strategia naţională privind imigraţia pentru perioada 2015-2018, Bucureşti
*** - Regulamentul (UE) nr. 562/2006 al Parlamentului European şi al Consiliului din 15.03. 2006 de instituire a unui Cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul frontierelor Schengen);
Drucker, Peter, (2002), *Managing in the next society*, St. Martin's Press.
Weiner, M. (1992). *„Security, Stability, and International Migration"*, International Security, vol. 17, no. 3

Centrul de Strategii Aplicate

Provocări în integrarea funcțională a unei minorități de origine migratorie – romi - în județul Brașov

Ioana Sanda Stâncel

Doctorand, Bursier al Proiectului

Abstract

Ethnic minorities deserve a special affirmative and proactive public policies in order to be functionally integrated in the host comunity. In order tobe effective, all means and tools for social inclusion of population originally migrating has to take into account the group customs, but continuing to preserve their own culture,and values. Usually the comunity is facing a multi-vectorial segreagation due to social and ecomic factors too.

Cuvinte cheie: comunitate roma, incluziune sociala, Județul Brasov

Introducere

Etnia romă reprezenta pe vremuri, cu zeci de ani în urmă, prin apariţiile lor, o curiozitate publică a unui mod de existenţă umană. Etnia romilor nu se transformase, încă, în "problema romă" a societăţii româneşti, a societăţilor europene şi în principal, în beneficiară directă a unor fonduri de integrare foarte consistente. Comportamnetul lor i-a autoexilat în societatrea gazdă, stereotipiile preferând mediatizarea negativă sau popularizarea subdezvoltării lor. Condiţiile de viaţă precare, din multe comunităţi cât şi infracţionalitatea asociată etniei au erodat nu doar percepţia noastră, a majoritarilor cu un oarecare grad de instrucție, ci şi a lor. *Reţeta autovictimizării, au înţeles-o şi romii, serveşte mult mai bine scopului lor mercantil şi imediat.*Atât la nivel internaţional cât şi în Romania, populaţia aparţinând minorităţii

romilor reprezintă unul dintre cele mai expuse grupuri cu risc crescut de excluziune pe piaţa muncii, înregistrând rate de ocupare substanţial mai reduse decât cifrele valabile pentru populaţia majoritară. Acest fapt este determinat în primul rând de nivelul scăzut de educaţie şi de lipsa calificărilor profesionale, însă prejudecăţile şi discriminarea joacă un rol important în excluderea socială şi economică a romilor. Politicile publice de incluziune a romilor pe piaţa muncii nu şi-au dovedit eficienţa până în prezent, ca de altfel nici alte măsuri din alte domenii, caracterul sectorial al intervenţiilor neacoperind complexitatea problemelor din comunităţile de romi confruntate cu vulnerabilităţi multiple.

Incluziunea socială este definită ca un proces prin care se asigură că persoanele confruntate cu riscul sărăciei şi excluziunii dobândesc oportunităţile şi resursele necesare pentru a participa pe deplin la viaţa economică, socială şi culturală, şi că **se** bucură de un standard de viaţă şi bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc. Analizând factorii ce influenţează procesul incluziunii, evoluţia acestuia în ultimii ani, reise că este oportun să fie schimbat modul în care definim conceptul incluziunii, condiţiile acestuia, dar mai ales strategia de abordare a incluziunii romilor. Una dintre concluziile la care s-a ajuns în urma acestui studiu, pentru a începe un proces real de schimbare în comunităţile compacte de romi de tipghetou ce trăiesc în condiţii de neimaginat pentru secolul XXI este că trebuie rezolvate în primă urgenţă trei probleme fundamentale: educaţia, ocupaţia (locul de muncă) şi locuinţa / condițiile de locuire**.**

In cadrul studiului s-au identificat trei categorii aparţinând populaţiei rome, în funcţie de posibilitatea acestora de a se integra funcțional în comunitatea de reședință. Proiectul scoate în evideţă faptul că incluziunea se poate realiza

printr-o colaborare strânsă între societatea civilă şi instituţiile statului, dând exemple concrete de proiecte de succes implementate la nivelul judeţului Braşov, care pot fi urmate uşor şi de alte autorităţi publice locale. De asemenea, lipsa unor legaturi instituţionalizate care să permită o comunicare reală între factorii decizionali de la nivelul județului și reprezentanţii societăţii /comunității de romi, a făcut ca între interesele unor grupuri de romi şi societatea civilă să apară tensiuni care au dus în anumite cazuri chiar la violente. Lipsa dialogului s-a datorat in primul rând unei lipse de organizare și coordonare pentru realizarea unei păci sociale. Asa cum se va vedea, inexistenţa unei comunicări şi a partenerilor de dialog social a dus în primul rand la o dezorganizare a etniei de romi şi la lipsa unor reprezentanţi lideri reali ca parteneri de dezvoltare a capacității intituționale și comunitare.

Populaţia de etnie romă din judeţul Braşov - Se estimează că numărul real al romilor depăşeşte în judeţul Braşov cifra de 60.000 – aproximand cifra la 70.000, ceea ce face să avem o mare problemă în viitor dacă natalitatea se menţine la ritmul actual. Ţigani tradiţionali, ursari, ţigani de mătase, aurari, argintari, căldărari, au practicat diferite meserii care le-a asigurat resursele pentru existenţă. În general, au migrat în căutarea resurselor necesare traiului. De la un timp au început să se aseze în anumite localităţi datorită faptului că s-a redus cererea pentru produsele lor. Sunt organizaţi în grupuri – şatre - din mai multe familii, au un bulibaşă, care are grija de ei. În ultimul timp acest bulibaşă este asociat ca interlop. Datorită structurii endogene eterogene a etniei romilor, întâlnim situaţii extreme, similare populaţiei majoritare. O parte, mai redusă, deţin bogăţii imense, nu-şi plătească obligaţiile către stat, nu au respect faţă de legile ţării, sunt constituiţi în clanuri ţigăneşti ce domină şi terorizează localităţile, în

timp ce partea mai numeroasă, a etniei, trăieşte în condiţii de neimaginat pentru secolul XXI. Cei care au reuşit să realizeze venturi suficiente, s-au integrat, au reuşit să aibă locuinţa în interiorul populaţiei majoritare, au un nivel mulţumitor de viaţă, evită să se declare romi.Cei din categoria ”Gaborilor”, au un alt statut şi se declară ţigani-romi. Cei care locuiesc în localităţile cu populaţie majoritară română sau maghiară şi vorbesc limba respectivă se declară români sau maghiari. În rândul acestora sunt puţini care vorbesc limba romani, nu au un argument pentru a se declara romi. Cea mai mare problemă a lor este lipsa educaţiei. Din cauza sărăciei, părinţii nu îşi trimit copiii la şcoală, parţial adevarat, pentru că efortul de bunăvoinţă este mic. Principala lor sursă de venit e ajutorul social, apoi alocaţiile monoparentale și drepturilecopiilor şi munca zilieră atunci când au ocazia. Cei care nu vorbesc limba romani şi nu locuiesc în comunităţi compacte se declară după cum au ceva de câştigat. Cei care s-au integrat, locuiesc in perimetrul localitati nu vor să se mai recunoască ca romi decât dacă au un ataşament deosebit la tradiţia şi cultura specifică. Cei care locuiesc în aria localităţilor se consideră integraţi în societate şi nu se mai declară romi decât într-o foarte mică proporţie, doar cei care vorbesc limba romani, au o convingere puternică că aparţin acestei culturi şi o respectă. În general, la recensământ au fost influenţaţi de recenzori să nu se declare romi, li s-a spus că dacă nu vorbesc limba şi nu au portul tradiţional, să se declare ceea că sunt români. În mare măsură adevarat şi benefic pentru România care doreşte să aibă cetăţeni demni ce nu creează probleme.

Etnia romilor este foarte eterogenă, ea este formată din trei părţi care trăiesc paralel, care nu se exclud reciproc şi anume: O primă parte este a celor care *nu au nevoie de sprijin material, s-au integrat prin specificul tradiţiilor şi a*

*culturii. S*unt cetăţeni onorabili, îşi îndeplinesc responsabilităţile faţă de stat, recunosc că aparţin etniei, îşi promovează cultura specifică. O parte dintre aceştia, cu o afiliere mai mică la cultura specifică, nu vor să-şi mai recunoască etnia datorită comportamentului celor aflaţi în conflict cu societatea. Romii autentici îi consideră trădători, o a doua parte este a celor ce *nu au nevoie de ajutor, s-au ''integrat'' pentru că au strâns bogăţii imense, nejustificate și p*artea cea mai vulnerabilă, care *nu s-a integrat,* care este şi partea cea mai numeroasă ce crează probleme majore statului prin structură şi stare, este lipsită de cultură, reticentă la integrare, în conflict cu legile statului, se află la limita cea mai de jos a existenţei materiale şi culturale.

În mediul rural sunt localităţi în care numărul romilor depăşeste cu mult pe cel al românilor, sau maghiarilor, populaţia majoritară poate deveni minoritară. Există localităţi cum ar fi Apaţa, Măieruş, Ungra, Săcele, din judeţul Braşov, unde populaţia romă autodeclarată a ajuns să reprezinte un procent de peste 50 %, chiar 80 % din totalul populaţiei localităţilor respective. În marea majoritate a localităţilor comunităţile de romi sunt poziţionate la margine din motive de comportament. Această poziţie îi face să se simtă segregaţi şi agresivi. Cei care au reuşit să se poziţioneze în interiorul localităţilor au reuşit să se integreze mai repede şi nu mai sunt dispuşi să-şi recunoască etnia de rom decât dacă sunt legaţi afectiv de cultura sinti/ romă/ ţigănească.

Elaborarea unei strategii care să conducă la rezultate reale, în problema incluziunii romilor, se poate face numai pe baza datelor obţinute din analiza fiecărei comunităţi de romi şi a localitaţii în care aceştia locuiesc, deoarece soluţiile depind de condiţiile concrete din localitatea respectivă, de structura familiilor de romi, de sprijinul ce-l poate acorda instituţiile statului, de capacitatea intelectuală şi profesională a reprezentanţilor romilor, din localitatea respectivă, de a cunoaşte, înţelege, prezenta şi elabora măsuri de redresare a situaţiei, de a

realiza o comunicare corectă cu reprezentanţii statului. Soluţiile de aplicat sunt diferite pentru fiecare dintre cele trei generaţii ce formează familiile de romi.

Analiza SWOT a procesului de incluziune a romilor în judeţul Braşov:

PUNCTE TARI : - Stoparea discriminării etnice - Scăderea violenţei şi a faptelor ilicite - Coeziunea grupurilor - Dezvoltarea comuniăţilor spre un nivel european de evoluţie - Interes judeţean, naţional şi internaţional pentru rezolvarea problemei romilor - Exemple de bună practică	**PUNCTE SLABE :** - Lipsa voinţei din partea romilor - Dezinteresul pentru evoluare şi dezvoltare - Delăsarea caracteristică - Modalităţile ilicite de a-şi câştiga existenţa - Lipsa locurilor de muncă - Discriminarea - Segregarea - Întreţinerea situaţiei actuale de către diverse grupuri de interese
OPORTUNITĂŢI : - Interes din partea Instituţiei Prefectului - Programe europene şi guvernamentale de sprijinire a incluziunii romilor - Planul naţional anti-sărăcie şi Promovare a Incluziunii sociale (PNAinc) - Memorandumul Comun de Incluziune Socială (JIM) - Planul Naţional de Dezvoltare al României 2007-2013 (PNDR) - Programul Guvernamental pentru perioada 2009 – 2012 - Programul Naţional de Reformă 2011-2013 - Strategia Guvernului României de îmbunătăţire a situaţiei romilor - Deceniul de Incluziune a Romilor 2005-2015 - Parteneriate cu societate civilă, ONG-uri - Sprijin internaţional	**RISCURI :** - Dezinteresul din partea autorităţilor locale direct implicate (Primării) - Rezistenţa la schimbare a comunităţilor de romi - Lipsa continuităţii programelor din cauza instabilităţii politice - Dezinteresul investitorilor pentru zonele populate de etnicii romi

CONCLUZII - Incluziunea se poate realiza numai printr-o colaborare apropiată între societatea civilă şi instituţiile statului, cu implicarea majoră a primarilor localităţilor, a consiliilor locale, a poliţiei şi jandarmeriei, a reprezentanţilor romilor, Instituţia prefectului având un rol important de a aduna şi a determina actorii principali să se aşeze la acceaşi masă.

Totodată este nevoie să se activeze liderii locali ai romilor, mediatorii şcolari şi sanitari, în toate unităţile administrative-teritoriale. Într-o ordine firească soluţiile posibile, pentru realizarea strategiei de incluziune, sunt: dezvoltarea de activităţi economice pentru a realiza preocupare, locuri de muncă şi resurse financiare; utilizarea optimă şi eficientă a fondurilor utilizate pentru dezvoltarea unităţilor administrativ-teritoriale şi a fondurilor destinate ajutoarelor sociale; folosirea resurselor economice, intelectuale şi fizice din localităţile unde locuiesc cei din populaţia romă.

În concluzie programul de îmbunătăţire a situaţiei romilor depinde de resurse, resursele depind de sănătatea mediului economic, de numărul locurilor de munca ce se poate înfiinţa, de capacitatea noastră de a emite idei, soluţii, produse şi activităţi practice. Mai depind de capacitatea noastră de manageri, de gospodari, de a folosi eficient resursele şi forţa de muncă de care dispunem. Cheia strategiei de incluziune a romilor din judeţul Braşov o reprezintă asumarea responsabilităţii pentru tratarea cu profesionalism şi dedicare a acestei probleme de către toţi cei implicaţi. Discrepanţele enorme care există între comunităţi şi romi sunt prea mari pentru a mai fi ignorate sau pentru a fi tratate cu superficialitate. Interes guvernamental şi internaţional există, resurse se pot identifica în funcţie de specificul fiecărei comunităţi, mai lipseşte o colaborare

unitară şi strategică pe plan judeţean. Cetăţenii de etnie romă sunt semenii şi egalii noştri şi trebuie trataţi ca atare. Au drepturi egale cu noi, trebuie să aibă şi aceleaşi oportunităţi. Ţine de voinţa şi gradul de responsabilitate a fiecărei persoane implicate în administraţie pentru ca romii să nu mai fie excluşi din normalitatea cotidiană.

Din analiza comunităţilor care au obţinut rezultate privind aplicarea stategiei de incluziune, mai ales în comunităţile cu mare număr de romi, se demonstrează că rezultatul depinde de implicarea şi activitatea tuturor actorilor şi asfel exemplele de bună practică pot fi preluate cu uşurinţă şi de alte comunităţi aparţinând minorităţii rome.

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitru Sandu, *Comunităţile de romi din România. O hartă a sărăciei comunitare prin sondajul PROROMI, Banca Mondială, Bucureşti 2005*
2. Institutul pentru Politici Sociale, *Situaţia romilor în UE-Integrare social prin educaţie şi acces pe piaţa muncii*
3. Mariana Stanciu, Adina Mihăilescu, 2011, *Starea sărăciei din România în context European*, Raportul social al ICCV, nr.4, oct 2011
4. Cătălin Zamfir, Elena Zamfir (coord.), *Ţiganii între ignorare şi îngrijorare*, editura Alternative, Bucureşti, 1993.
5. UNDP/Banca Mondială/Comisia Europeană,*Proiect pilot comunităţi de romi: Instrumente şi metode de evaluare şi colectare de date*
6. Daniela Tarnovschi, Sorin Cace, Ana Maria Preoteasa, Cristina Tomescu, Simona Stanescu (coord.), Legal şi egal pe piaţa muncii pentru comunităţile de romi – Diagnoza factorilor care influenţează nivelul de ocupare la populaţia de romi din România, Fundaţia SOROS România, Bucureşti, 2010.
7. Direcţia Judeţeană de Statistică Braşov - http://www.brasov.insse.ro/main.php
8. Strategia Guvernului României de incluziune a cetăţenilor români aparţinând minorităţii romilor pentru perioada 2012-2020
9. http://www.gov.ro/upload/articles/117977/1-2784-anexa-hg-sgg-13-decembrie-strategie-romi.pdf
10. http://www.anr.gov.ro/
11. http://www.partidaromilor.ro/
12. http://politicisociale.ro/situatia-romilor-in-ue-integrare-sociala-prin-educatie-si-acces-pe-piata-muncii
13. http://ec.europa.eu/justice/discrimination/roma/index_en.htm
14. http://europa.eu/index_ro.htm

Această lucrare este elaborată şi publicată sub auspiciile Institutului de Cercetare a Calităţii Vieţii, Academia

Română ca parte din proiectul co-finanţat de Uniunea Europeană prin Programului Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 în cadrul proiectului Pluri şi interdisciplinaritate în programe doctorale şi postdoctorale Cod ProiectPOSDRU/159/1.5/S/141086.

Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Titlul Proiectului: Pluri și interdisciplinaritate în programe doctorale și postdoctorale. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Centrul de Strategii Aplicate

"International normative tools for humanitarian intervention in crisis - Sphere Project - Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response" [21]

Ioana Sanda Stâncel

Doctorand, Bursier in proiect

Abstract: *The Sphere Humanitarian Charter and Minimum Standards in Disaster Response Handbook is a remarkable international initiative aimed at improving the effectiveness and accountability of humanitarian assistance. The revised handbook is the product of an extensive collaborative effort that reflects the collective will and shared experience of the humanitarian community, and its determination to improve on current knowledge in humanitarian assistance programs.*

Cuvinte cheie: dezastre, interventie umanitară, standarde, instrumnete şimijloace umanitare

[21] The Handbook is published by the Sphere Project and it is distributed by Oxfam Publishing.

The initiative was launched in 1997 by a group of humanitarian NGOs and the Red Cross and Red Crescent movement, who framed a Humanitarian Charter and identified Minimum Standards to be attained in disaster assistance, in each of five key sectors (water supply and sanitation, nutrition, food aid, shelter and health services). The cornerstone of the handbook is the Humanitarian Charter, which is based on the principles and provisions of international humanitarian law, international human rights law, refugee law and the *Code of Conduct for the International Red Cross and Red Crescent Movement and Non-Governmental Organizations (NGOs) in Disaster Relief*. The Charter describes the core principles that govern humanitarian action and reasserts the right of populations affected by disaster, whether natural or man-made (including armed conflict), to protection and assistance. It also reasserts the right of disaster-affected populations to life with dignity. The Charter points out the legal responsibilities of states and warring parties to guarantee the right to protection and assistance. When the relevant authorities are unable and/or unwilling to fulfill their responsibilities, they are obliged to allow humanitarian organizations to provide humanitarian assistance and protection.

Despite this focus, the information contained in the handbook is not prescriptive. It can be applied flexibly to other situations, such as disaster preparedness and the transition out of disaster relief. It is not designed for use in response to technological disasters, such as those involving transport, industrial, chemical, biological or nuclear calamity. However, while not addressing these types of disaster specifically, it is relevant to situations where population movements or other consequences triggered by such an event create a need for humanitarian assistance.

The timeframe in which the handbook is used depends largely on

the context. It may take days, weeks or even months before agencies are able to achieve the Minimum Standards and indicators specified in a particular sector. In some situations, the Minimum Standards may be achieved without the need for external intervention. A timeframe for implementation needs to be agreed in any given situation. Where relevant, guidance notes suggest realistic timescales for the implementation of the standards and indicators.

There are different approaches among humanitarian agencies as to how to carry out relief activities, based on differences in identities, mandates and capabilities. These differences point to the concept of complementarity, which means that humanitarian agencies use different modes of action or techniques in fulfilling their responsibility to provide assistance. In all contexts, disaster response should support and/or complement existing government services in terms of structure, design and long-term sustainability.

The standards are general statements that define the minimum level to be attained in a given context; the indicators act as 'signals' that determine whether or not a standard has been attained; while the guidance notes provide additional information.

The book is organized into an initial chapter that details process standards for the planning and implementation of programs, together with four technical chapters covering water, sanitation and hygiene promotion; food security, nutrition and food aid; shelter, settlement and non-food items; and health services.

Each of the four technical chapters – water supply, sanitation and hygiene promotion; food security, nutrition and food aid; shelter, settlement and non-food items, and health services – has its own set of standards and indicators.

The initial chapter on common standards sets out guidelines for program design and implementation, which are applicable to all sectors. The guidance notes in each chapter relate

to specific points and allow flexibility in using the intended standards for each particular situation. They offer advice on priority issues and on tackling practical difficulties, and may also describe dilemmas, controversies or gaps in current knowledge. Guidance notes relate to a specific key indicator, and the link is signaled in the text. Key indicators are always linked with the relevant guidance note.

Each chapter also contains a brief introduction setting out the major issues relevant to that sector and appendices containing select lists of references detailing further sources of technical information, assessment checklists and, where relevant, formulas, tables and examples of report forms. All the chapters are interconnected, and that frequently standards described in one sector need to be addressed in conjunction with standards described in others.

The approach used is mainly concerning individual's needs addressing behaviors and social constructs with direct impact at the individual level. The standards are based on the principle that populations affected by conflict/ disaster have the right to life with dignity. They are qualitative in nature, and are meant to be universal and applicable in any operating environment. The key indicators, as measures to the standards, can be qualitative or quantitative in nature. They function as tools to measure the impact of processes used and programs implemented. Without them, the standards would be little more than statements of good intent, difficult to put into practice. In this respect, the tools can be used as a long distance and long-term impact evaluation methods

The standards for the different sectors do not stand alone: they are interdependent. However, there is inevitably a tension between the formulation of universal standards and the ability to apply them in practice. Every social, geographical, historical, economical, structural/ political, ethnic and religious factor involved in a

conflict, make different context's features requiring adjustments in applying the recommendations of the book. In some instances, local factors may make the realization of all standards and indicators unattainable.

Basically, the authors highlighted the risks for the groups that are already vulnerable at the time of onset. In order to maximize the coping strategies of those affected by disasters, it is important to acknowledge the differing vulnerabilities, needs and capacities of affected groups. The book addresses the individual level factors of risks, such as gender, age, and disability and HIV/AIDS status, affect vulnerability and shape people's ability to cope and survive. In particular, women, children, older people and people living with HIV/AIDS (PLWH/A) may suffer specific disadvantages in coping with a disaster and may face physical, cultural and social barriers in accessing the services, even if they are in place and functionally, and support to which they are entitled. Frequently ethnic origin, religious or political affiliation, or displacement may put certain people at risk who otherwise would not be considered vulnerable.

Failure to recognize the differing needs of vulnerable groups and the barriers they face in gaining equal access to appropriate services and support can result in them being further marginalized, or even denied vital assistance.

Providing information to disaster-affected populations about their right to assistance and the means of accessing this assistance is essential. The provision of such information to vulnerable groups is particularly important as they may be less able to cope and recover than others when faced with the erosion or loss of their assets, and may need more support. For these reasons, it is essential to recognize specific vulnerable groups, to understand how they are affected in different disaster contexts, and to formulate a response accordingly. The book's recommendations and examples pointed out the special care

that must be taken to protect and provide for all affected groups in a nondiscriminatory manner and according to their specific needs. This approach is highly and repeatedly mentioned in each special chapter / standard presented as a baseline principle of intervention assuring equal rights and preventing any escalades of potential tensions existing among different fractions involved.

However, conflict/ disaster-affected populations must not be seen as helpless victims, and this includes members of vulnerable groups. They possess, and acquire skills and capacities and have structures to cope with and respond to a disaster situation that need to be recognized and supported. Individuals, families and communities can be remarkably resourceful and resilient in the face of conflict/ disaster, and of course of exterior interventions, and initial assessments should take account of the capacities and skills as much as of the needs and deficiencies/ vulnerabilities or lack of solutions of the affected population.

Irrespective of whether a disaster is of sudden onset or develops gradually, individuals and communities will be actively coping and recovering from its effects, according to their own priorities. The handbook stresses the importance of participatory interventions that are culturally adapted/ adjusted to the local groups and conditions. Applying practically this principle, any organizations gain the proactive cooperation of the local leading structures and reach out some of post-facto causes of potential tensions and ensure a sustainable intervention.

The children are one example to justify the special-needs-groups vulnerabilities and the adjusted measures that must be taken to ensure the protection from harm of all children and their equitable access to basic services. As children often form the larger part of an affected population, it is crucial that their views and experiences are not only elicited

during emergency assessments and planning but that they also influence humanitarian service delivery and its monitoring and evaluation. Although vulnerability in certain specificities (e.g. malnutrition, exploitation, abduction and recruitment into fighting forces, sexual violence and lack of opportunity to participate in decision-making) can also apply to the wider population, the most harmful impact is felt by children and young people. According to the Convention on the Rights of the Child, a child is considered to be an individual below the age of 18. Depending on cultural and social contexts, however, a child may be defined differently amongst some population groups. It is essential that a thorough analysis of how a client community defines children be undertaken, to ensure that no child or young person is excluded from humanitarian services. The same explanatory justifications are provided for all vulnerable groups considered: older people, disabled people, gender, and HIV/AIDS population.

From the structural factors considered to be addressed, the authors choose only the environment. The environment is understood as the physical, chemical and biological surroundings in which disaster-affected and local communities live and develop their livelihoods. It provides the natural resources that sustain individuals, and determines the quality of the surroundings in which they live. It needs protection if these essential functions are to be maintained. The Minimum Standards address the need to prevent over-exploitation, pollution and degradation of environmental conditions. Their proposed minimal preventive actions aim to secure the life-supporting functions of the environment, and seek to introduce mechanisms that foster the adaptability of natural systems for self-recovery.

Agencies' ability to achieve the Minimum Standards will depend on a range of factors, some of which are within their control while others, such

as political and security factors, may lie outside their control. Of particular importance are the extent to which agencies have access to the affected population, whether they have the consent and cooperation of the authorities in charge, and whether they can operate in conditions of reasonable security. Equally critical is the availability of sufficient financial, human and material resources.While the Humanitarian Charter is a general statement of humanitarian principles, this handbook alone cannot constitute a complete evaluation guide or set of criteria for humanitarian action. First, the Minimum Standards do not cover all the possible forms of appropriate humanitarian assistance. Second, there will inevitably be situations where it may be difficult, if not impossible, to meet all of the standards.

There are many factors – including lack of access or insecurity, insufficient resources, the involvement of other actors and noncompliance with international law – that contribute to creating extremely difficult conditions in which to carry out humanitarian work.

In situations where the vulnerability of local populations to disaster is high or where there is widespread poverty or protracted conflicts or multilevel involving conflicts, it can be the case that the Minimum Standards exceed normal everyday living conditions, but they are not sufficient to solve the causes of the conflict, to prevent a future reoccurrence of natural or man made crisis. Since this can give rise to resentment, the books stresses that local conditions must be taken into account, and programs should always be designed with affected and surrounding populations' social, structural and behavioral patterns.

It is recognized that in many cases not all of the indicators and standards will be met – however, users of this book should strive to meet them as well as they can. In the initial phase of a response, for example, providing basic facilities for all the affected population may be more important

than reaching the Minimum Standards and indicators for only a proportion of the population. This handbook is not intended to and cannot cover every question or resolve every dilemma. What it can do is serve as a starting point, using standards and indicators based on consensus derived from years of experience and good practice; guidance notes designed to offer practical direction; and the Humanitarian Charter, which suggests a legal framework and a basis for advocacy.

The standards are based on the international human rights legal norms, but it transposes the provision of this system mainly for the track III and track II interventions.On the overall picture, it would be more efficient for track I actors if they use the handbook as preparedness tool, more than just intervention tool. Also, at the track I level and in multi-actors (multinational, international, private/ public, local, etc) interventions, the concepts proposed by book should be used in coordination of interventions in order to avoid overlapping and to ensure interventional efficiency.

The danger of using this book by persons and institutions lacking practical experience is to create there own interventions framework solely based on the standards presented, ignoring the realities. This approach may lead to a failure, but may endanger the others actors interventions. This is critical especially when we are taking about instable peace pre– or post- conflict when any "humanitarian intended" intervention may refuel the causes for conflict.

As the recent history shown us, the current disasters and conflict are cyclical with a short life-cycle, so the Sphere concept lacks the sustainable approach and ignore the military interventions needed in the recent conflicts and disaster management. These sustainable interventions should start immediately when the filed conditions allows in order to prevent recurrences or new degeneration.Taken as a whole, Sphere book also provides a powerful tool for

monitoring and evalaution as well as for coordination and advocacy, particularly in its multisectoral scope and its linkage of principle to practice.

Această lucrare este elaborată şi publicată sub auspiciile Institutului de Cercetare a Calităţii Vieţii, Academia Română ca parte din proiectul co-finanţat de Uniunea Europeană prin Programului Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 în cadrul proiectului Pluri şi interdisciplinaritate în programe doctorale şi postdoctorale Cod ProiectPOSDRU/159/1.5/S/141086.

Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Titlul Proiectului: Pluri și interdisciplinaritate în programe doctorale și postdoctorale. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Centrul de Strategii Aplicate

Clasic și modern în fenomenul terorist contemporan

Ioana Sanda Stâncel

Doctorand, Bursier in Proiect

Abstract

New geopolitical environment is facing challenges and changes due to the armed conflicts, competition to gain access tovitalresources, political unrests and extremist ideologies. Terorism is a living "beastl"adjusting itself tothe new limits and opportunities and going to a more sophisticated level and using all means and tools, becoming more lethal and dangerous for the humankind.

Cuvinte cheie: terorism, tipologia terorismului, forme de manifestare, clasificare

Introducere

În prezent, prin amploarea sa şi pericolul pe care îl creează la nivelul întregii planete, terorismul a devenit cea mai spinoasă problemă globală aflată de mai mulţi ani în centrul dezbaterilor comunităţii internaţionale. Niciodată nu s-a simţit mai acut ca acum nevoia ca toate ţările lumii să strângă rândurile pentru crearea unui cadru general de securitate. Dincolo de rivalităţile de decenii şi mai presus de orgolii şi disensiuni politice sau economice, statele au găsit un punct comun de reflecţie şi poate pentru prima dată au acelaşi punct de vedere privind necesitatea de a se proteja împotriva acestui fenomen. Responsabilitatea crescândă a statelor a permis lărgirea dezbaterilor şi orientarea acestora către problemele serioase ale secolului XXI pe care vor trebui să le înfrunte. Teama de terorism poate determina statele vizate să se izoleze şi să-şi concentreze toată energia asupra măsurilor proprii de protecţie. În zilele noastre terorismul a devenit fenomen transnaţional cu implicaţii deosebite pentru securitatea, stabilitatea şi ordinea politică a statelor, cât şi la adresa păcii şi ordinii internaţionale.

Tendințe actuale ale fenomenului de terorism - În epoca actuală, mişcările teroriste sunt într-o perioadă de căutări atât structurale cât şi din punct de vedere al modalităţilor de acţiune. În urma analizării acestui fenomen se poate aprecia că s-au conturat următoarele tendinţe ale terorismului zilelor noastre: ***Continuarea procesului de extindere teritorială*** **-** Evenimentele de la 11 septembrie 2001 au arătat că grupările teroriste sunt capabile să acţioneze la nivel internaţional şi să organizeze atacuri devastatoare la nivel global. Pentru aceasta a fost nevoie de un spațiu mare de manevră pentru organizația Al-Qaida și mai recent pentru ISIS atât pentru atragerea surselor de finanţare, perfecţionarea membrilor grupării, dar mai ales pentru pregătirea cu minuţiozitate a acţiunilor şi ascunderea luptătorilor. ***Crearea unor legături între organizaţiile teroriste pe principii ideologice şi scopuri similare (de exemplu șicelmai relevant acum - Al Qaida și Statul Islamic)*** **-** Pentru asigurarea succesului în acţiunile pe care şi le propun există tendinţa realizării unor colaborări între organizaţiile teroriste, mai ales între cele cu vederi ideologice şi religioase comune. Tendinţa de regrupare a forţelor teroriste a generat în ultimii ani chiar dezvoltarea unor fronturi teroriste, ca de exemplu „Frontul islamic internaţional", creat în anul 1990, care îşi propune să unească mişcările teroriste islamice, în vederea alungării forţelor americane din ţările musulmane, sau „Frontul de luptă împotriva evreilor şi cruciaţilor", înfiinţat de Osama Ben Laden în februarie 1998 care a revendicat atentatele teroriste împotriva ambasadelor americane din Kenya şi Tanzania. ***Orientarea acţiunilor asupra unor ţinte simbolice*** **-** Reacţia statelor după momentul 11 septembrie 2001 a fost acela de a se regrupa şi a riposta mai hotărât împotriva terorismului. Acest lucru a învăţat organizaţiile teroriste (poate cu excepţia Al-Qaida) că acţiunile care implică un număr mare de victime sunt urmate de riposte pe măsură din partea autorităţilor statale, ceea ce ar

pune în primejdie însăşi existenţa organizaţiei ca atare. Ca urmare a acestui fapt este posibil ca teroriştii să revină pe termen scurt şi mediu, alegând ţinte simbolice şi având grijă să limiteze pierderile umane, angrenându-se într-o lungă campanie de uzură până când acţiunea colectivă a statelor îşi va pierde din vigoare. ***Utilizarea mijloacelor informative -*** Utilizarea mijloacelor tehnice moderne de comunicaţii, cifrare ş.a., de către organizaţiile teroriste nu mai este un factor de noutate. De la stadiul actual şi până la organizarea unui „cyberatac" împotriva structurilor informatice esenţiale pentru funcţionarea statelor sau marilor companii, nu mai este decât un pas. Acest lucru este posibil în momentul de faţă, dar poate că deocamdată organizaţiile teroriste sunt în căutarea persoanelor care posedă astfel de cunoştinţe. Mijloacele moderne de transmisie sunt de asemenea utilizate de grupările teroriste pentru a-şi face cunoscută ideologia, scopurile şi programul, pentru atragerea de noi membri iar, mai nou, pentru a-şi prezenta în direct anumite acţiuni. ***Menţinerea riscului de utilizare a armelor de distrugere în masă -*** Se menţine în continuare pericolul ca în atentatele teroriste să fie utilizate arme de distrugere în masă, în special chimice şi biologice, atât din cauza absenţei reglementărilor şi controlului internaţional real asupra armelor de acest gen, dar şi din cauza costului relativ redus al conceperii şi fabricării unor asemenea arme. Există şi posibilitatea realizării unei combinaţii între un atentat cu bombă convenţională şi un atentat nuclear, biologic, chimic şi informatic, ceea ce ar avea cele mai dezastruoase consecinţe. ***Recurgerea grupurilor de presiune la acţiuni teroriste în vederea atingerii scopurilor propuse -*** Asistăm în prezent, tot mai mult, la radicalizarea unor grupuri de presiune atât din Europa cât şi din S.U.A. (de protecţie a animalelor, protejare a mediului), care au dezvoltat un extremism ce s-ar putea dezvolta în ameninţare teroristă. Astfel de grupuri par tot mai dispuse să recurgă la violenţă nu numai împotriva unor ţinte

„logice" (laboratoare în care se fac experienţe pe animale, industrii pentru confecţii din blană naturală ş.a.), dar şi faţă de alte persoane din conducerea guvernelor sau altor instituţii. Este cunoscută activitatea de propagandă susţinută prin intermediul internetului pentru recrutarea unor noi membri şi radicalizarea acestora. In extenso, o astfel de presiune indirectă poate fi considerat și actual val de suprapresiune populațională remis Europei. ***Trecerea de la activitatea pur ideologică la o activitate orientată spre profit***- are, de asemenea, tot mai des tendinţa grupărilor teroriste, de trecere de la o activitate dictată de motivaţii pur ideologice la o activitate orientată către profit. Acest lucru le-ar putea asigura pe viitor o putere politică mai mare, precum şi continuitate şi stabilitate, în acest sens, organizaţiile teroriste probabil că se vor implica ele însele în activităţi lucrative sau vor colabora cu alte structuri de crimă organizată, în vederea asigurării fondurilor necesare. De exemplu: comerțul cu produse petroliere sau cu obiecte de patrimoniu istoric local sau mondial din teritoriile cucerite

Tipologii ale acţiunilor teroriste - Din punct de vedere teoretic terorismul poate fi clasificat în funcţie de mai multe criterii: modul în care se realizează scopul urmărit; elementul psihologic care animă pe membrii unei grupări teroriste şi mobilul acestora; spaţiul în care se pun în practică acţiunile teroriste şi întinderea efectelor; mijloacele utilizate de terorişti.

În funcţie de **modalităţile de aducere la îndeplinire** a scopului propus[22], terorismul poate fi direct şi indirect. ***Terorismul direct***presupune că acţiunea respectivă vizează direct şi nemijlocit scopul propus. Este cazul când un şef de stat este asasinat în scopul înlocuirii cu un altul care să promoveze anumite reforme aşteptate de gruparea teroristă. ***Terorismul indirect***este acel tip de acţiune prin care se comite doar un act ce reprezintă el însuşi o infracţiune ce succede acţiunea teroristă propriu-zisă (ca de

[22] Bondunescu, Ion op., cit., p. 19

exemplu, procurarea de materiale explozive pentru o grupare teroristă pentru a fi utilizate ulterior într-un atac).

În raport cu **elementul psihologic** care-i animă pe membrii organizaţiei teroriste şi mobilul acestora, putem distinge[2]: terorismul de drept comun, terorismul social, terorismul politic şi terorismul religios. ***Terorismul de drept comun***reprezintă acel gen de terorism care cade sub incidenţa legii penale ca o infracţiune obişnuită, dar la care metoda de execuţie este caracterizată de teroare. Pot fi calificate drept acţiuni teroriste acele acţiuni care, deşi vizează scopuri particulare sau au drept obiect un interes personal, imprimă o stare de teroare victimelor, care pot fi indivizi izolaţi, familii sau grupuri de persoane (comercianţi, turişti, transportatori ş.a.). T***erorismul social***urmăreşte punerea în practică a unei ideologii sau doctrine sociale ori economice, de regulă prin schimbarea ordinii sociale a unei orânduiri. ***Terorismul politic***este caracterizat prin faptul că elementul subiectiv al infracţiunii este de ordin politic, actul de teroare este îndreptat asupra statului, organelor sale sau reprezentanţilor săi, împotriva organizării sale politice sau formei de stat. Prin scopurile sale, acest tip de acţiune teroristă poate îmbrăca aspect politic, dar executarea ei se poate încadra în dreptul comun. Terorismul politic constă în manifestarea unei lupte violente între un grup de indivizi (minoritate politică, naţională sau religioasă) şi forţele statale[3]. ***Terorismul religios***, reprezintă asocierea dintre religie şi terorism, încă din 1968, an considerat de referinţă pentru apariţia terorismului internaţional modern de către specialiştii americani, acţionau 13 grupări teroriste cu motivaţii religioase, fără ca acţiunile lor să fie incluse în sfera terorismului religios[23]. În prezent, lucrurile au evoluat, mai mult de 20% dintre grupările teroriste care acţionează pe glob invocând motive religioase pentru acţiunile lor.

[23] Hoffman, Bruce - *Implicaţiile terorismului motivat de imperative religioase*, studiu RAND Corporation, 1993

Având în vedere spaţiul în care se pun în practică acţiunile teroriste şi întinderea efectelor create, putem califica **terorismul ca fiind intern sau internaţional**. ***Terorismul intern***presupune că pregătirea, executarea şi consecinţele pe care le produce se petrec între graniţele unei singure ţări[24]. Acest tip de terorism se manifestă cel mai adesea sub forma terorismului politic sau social, fiind îndreptat împotriva organizării politice a unui stat, a formei sale sau reprezentanţilor săi (guvern, partid politic, personalităţi etc.). Ceea ce se urmăreşte este destabilizarea ordinii publice prin crearea unei stări de teamă în urma comiterii de atentate asupra vieţii, sănătăţii sau libertăţii adversarilor. ***Terorismul internaţional***are loc în condiţiile apariţiei unui element de extraneitate, respectiv pregătirea, desfăşurarea unuia sau mai multor acte ori propagarea efectelor se realizează în cel puţin două state. În concepţia unor autori, terorismul poate fi internaţional „când urmăreşte să complice sau să determina ruperea relaţiilor paşnice dintre state, să înlăture anumiţi oameni politici indezirabili unor cercuri străine sau să influenţeze prin intimidare, politica interna sau externa a unui anumit stat[25].Actele teroriste internaţionale sunt adesea pregătite într-un alt teritoriu decât acela unde acţiunea trebuie să fie executată sau să-şi producă efectele. Alteori, chiar activităţile criminale se prelungesc pe teritoriul mai multor state (de exemplu, deturnarea unui avion). Analiza cazurilor de terorism internaţional a presupus necesitatea cunoaşterii atât a criteriului formal cât şi a criteriului material al infracţiunii în dreptul internaţional, primul aspect constând în posibilitatea de a urmări şi a judeca autorul unei infracţiuni, indiferent de locul unde aceasta a fost comisă, în ceea ce priveşte criteriul material, pentru ca o faptă să fie considerată infracţiune în dreptul internaţional, trebuie să se constate existenţa următoarelor premise: săvârşirea infracţiunii se prelungeşte

[24] Bondunescu, Ion op., cit., p. 27

[25]Hoffman, Bruce - *Implicaţiile terorismului motivat de imperative religioase*, studiu RAND Corporation, 1993

pe teritoriul mai multor state; bunul căruia i s-a adus atingere să prezinte o importanţă materială sau morală pentru comunitatea internaţională și actul criminal să lezeze grav sentimentul de justiţie şi de respect datorat demnităţii umane sau să tulbure conştiinţa umanităţii.

Delictul internaţional atrage două consecinţe: autorizarea extrădării autorului și pedepsirea acestuia pe teritoriul statului unde s-a produs arestarea.

În raport cu mijloacele utilizate de teroriști putem avea: terorism comis prin mijloace tradiţionale, terorism electronic şi terorism nuclear, chimic şi biologic. ***Terorism prin mijloace tradiţionale***am putea denumi actele ce se comit prin utilizarea unor metode şi mijloace frecvent folosite, respectiv: atacuri cu bombă, maşini capcană, explozii declanşate de teroriști sinucigaşi, atentate asupra unor personalităţi etc. ***Terorismul electronic***presupune atacul împotriva sistemelor de calculatoare, prin intermediul cărora se conduc aproape toate domeniile economice şi sociale: controlul traficului aerian şi al altor mijloace de transport, coordonarea serviciului securităţii naţionale, coordonarea sistemului bancar ş.a. Tot mai frecvent sunt atacate sistemele ce conţin secrete naţionale militare şi de securitate în scopul furtului de date sau virusării, pentru a le face inutilizabile. Acest gen de terorism a prins societatea contemporană nepregătită, doar câteva state având o legislaţie adecvată combaterii fenomenului menţionat. ***Terorismul chimic, biologic şi nuclear***presupune utilizarea unor arme de distrugere în masă, de genul celor menționate. Posibilul pericol pe care-l reprezintă un asemenea tip de terorism alertează statele numai la simpla bănuială că s-ar putea utiliza un asemenea mijloc. Avem exemplul recent al războiului din Irak, când declanşarea conflictului a avut drept scuză o informaţie, care până la urmă s-a dovedit a fi falsă, referitoare la existenţa pe teritoriul irakian a unor arme de distrugere în masă ce pot fi utilizate în scopuri teroriste. Folosirea unor astfel de arme

ar putea afecta regiuni întinse, distrugerea unor oraşe întregi, ori suprimarea unui mare număr de vieţi omeneşti. În urma atacurilor teroriste din S.U.A., Comisia Europeană a discutat unele măsuri de protecţie pentru a se putea face faţă ameninţării unui atac biologic îndreptat împotriva ţărilor membre ale Uniunii Europene. La rândul său, O.N.U. a atras atenţia ţărilor membre că teroriştii ar putea împrăştia în mod deliberat boli de animale infecţioase în ţările Europei, pagubele economice putând fi imense.

In loc de concluzii - Realitatea momentului arată că terorismul internaţional reprezintă o ameninţarea omniprezentă la adresa securităţii naţionale, regionale şi globale. Acesta poate afecta fără discriminare, aşa cum o dovedesc atentatele de până acum orice stat din lume, indiferent de mărime, populaţie, putere economică şi militară, religie, rasă. A apărut astfel necesitatea incontestabilă a conlucrării globale şi a constituirii coaliţiei militare şi de securitate internaţionale de luptă împotriva terorismului şi a adaptării cadrului de securitate global la noile realităţi. România s-a implicat activ în acţiunile acestei coaliţii internaţionale în domeniul combaterii terorismului încă din perioada de preaderare la NATO şi UE, având convingerea importanţei cooperării şi conjugării eforturilor comune.

Cea mai eficientă armă împotriva terorismului nu o reprezintă sistemele de armament şi distrugere, oricât de „inteligente" ar fi ele, ci investigarea şi cunoaşterea profundă a fenomenului şi respectiv, acţiunea preventivă timpurie de tip smart / iscusită asupra cauzelor care-l generează şi a factorilor care-l proliferează.

Bibliografie selectivă

Bonduescu, I., *Terorismul, fenomen global*, Casa editorială Odeon, Bucureşti, 1997

Combs, C. C., *Terrorism in the Twenty-First Century*, New Jersey, Editura Prentice Hall, 2003

Iordan, I., *Dicţionar explicativ al limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1996

Hacko, F., *Terreur et terrorisme*, Editura Flammarion, Paris, 1976

Geamănu, G., *Drept Internaţional Public*, vol. 1, Editura Didactică, Bucureşti, 1981

Hoffman, B., *Implicaţiile terorismului motivat de imperative religioase*, Studiu, RAND Corporation, 1993

Huntington, S. P., *Ciocnirea civilizaţiilor şi refacerea ordinii mondiale*, Editura Antet, Bucureşti, 1998

Mureşan, L., Pop, A., Bonciu, F., *Politica Europeană de Securitate şi Apărare – element de influenţare a acţiunilor României în domeniul politicii de securitate şi apărare.* Studiu, Institutul European din România, Bucureşti, 2004

Mureşan, M., Văduva, G., *Războiul viitorului, viitorul războiului*, Bucureşti, Editura Universităţii Naţionale de Apărare, 2004

Negrescu Mihaela şi Negrescu Marius, *Terorism şi antiterorism în epoca acuală*, Editura Academiei de Informaţii, Bucureşti, 2008

Năstase, G. I., Nicolae, M. M., *Provocări ale mileniului III*, Editura Ion Basgan, Bucureşti, 2006

Rădoi M., *Serviciile de Informaţii şi Decizia Politică*, Bucureşti, Editura Tritonic, 2003

Această lucrare este elaborată şi publicată sub auspiciile Institutului de Cercetare a Calităţii Vieţii, Academia Română ca parte din proiectul co-finanţat de Uniunea Europeană prin Programului Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 în cadrul proiectului Pluri şi interdisciplinaritate în programe doctorale şi postdoctorale Cod ProiectPOSDRU/159/1.5/S/141086.

Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Titlul Proiectului: Pluri și interdisciplinaritate în programe doctorale și postdoctorale. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod

obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Evaluarea fenomenului migrației- soluții pastorale și sociale ale Bisericii ortodoxe române[26]

Drd. Irimia Cristian Vlad

Preot la Parohia Ortodoxă Covasna Staţiune

Doctorand al Academiei Naţionale de Informaţii "Mihai Viteazul" din Bucureşti

Abstract: *Biserica are un rol de primă însemnătate în viaţa poporului român. Ea îşi îndeplineşte cu jertfelnicie şi înţelepciune misiunea ei spirituală în mijlocul comunităţilor de credincioşi din întreg spaţiul românesc, fiind, cu adevărat, Mama spirituală a poporului român, după cum o numea Mihai Eminescu.* [27]

Cuvinte cheie*: identitate nationala prin credinta ortodoxă.*

Abstract*: The Church has an essential role in the life of the Romanian people. It fulfills its spiritual mission with sacrifice and wisdom in the midst of the Christian communities of the entire Romanian space, being truly spiritual mother of the Romanian people, as Mihai Eminescu called it.*

Key concepts: *national identitythroughthe Orthodox faith.*

---

[26] Această lucrare s-a făcut și s-a publicat sub egida Institutului de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, ca parte a programului co-finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane prin proiectul de Pluri și interdisciplinare în doctorat și post-doctorale Cod programe de Proiect: POSDRU / 159 / 1.5 / S / 141086.

[27] Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „Misiune pentru mântuire", Editura Basilica a Patriarhiei Române, Bucureşti, 2009, p. 521-522

Introducere

Pilonii ce stau la baza ideeii centrale a studiului pe care ni l-am propus să-l facem îl constituie: responsabilitatea şi iubirea Bisericii faţă de românii aflaţi în străinătate, realitatea că Biserica Ortodoxă reprezintă un factor determinant în definirea comunităţilor româneşti, este instituţia cea mai puternică din diaspora românească şi luptă cu însufleţire şi dragoste de neam pentru păstrarea identităţii româneşti [28].

Motivaţia personală a începerii acestei cercetări îl reprezintă faptul că, în zilele de 3 şi 4 iunie 2015, sub preşedinţia Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfăşurat lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, reunit în şedinţă de lucru la Reşedinţa patriarhală, hotărându-se aprofundarea studiului privind "Evaluarea fenomenului migraţiei şi adoptarea unor soluţii pastorale și sociale cu scopul diminuării impactului negativ al acestui fenomen asupra familiilor din ţară şi străinătate aflate în această situaţie." [29]

Demersul ştiinţific pe care îl întreprindem nu are pretenţia de a fi un studiu exhaustiv, ci se doreşte a fi un material de reflecţie asupra temei.

1.Definirea termenilor, mediul în care identificăm problematica, stadiul cercetărilor

În conformitate cu primul articol din Statutul său de organizare şi funcţionare, Biserica Ortodoxă Română este comunitatea creştinilor ortodocşi, clerici, monahi şi mireni, constituiţi canonic în parohii şi mânăstiri din eparhiile Patriarhiei Române aflate în interiorul şi în afara graniţelor României. [30]

[28] Părintele profesor Theodor Damian, directorul Institutului de Teologie şi Spiritualitate Ortodoxă din New York (SUA), cit. de Cristina Roman, „Român ortodox în străinătate, misiune creștină cu Evanghelia în geamantan", http://poruncaiubirii.agaton.ro

[29] http://patriarhia.ro/intensificarea-misiunii-sociale-si-apararea-unitatii-bisericesti-8065.html

[30] Pr. Ioan Armaşi –Vartan, Rezumat al Tezei de doctorat „Biserica Ortodoxă Română în

În duhul sfintelor canoane şi al tradiţiei bisericeşti, precum şi al prevederilor art. 5, alin 1, art. 6, alin. 2, şi articolul 8, alin.1, din Statutul Bisericii Ortodoxe Române, care reglementează dreptul de jurisdicţie asupra diasporei ortodoxe române, Biserica noastră îşi manifestată grija pentru fiii ei care trăiesc în afara hotarelor ţării. [31]

După Patriarhia Ecumenică şi Patriarhia Moscovei, Biserica Ortodoxă Română are cea mai numeroasă diaspora, peste 4 milioane de ortodocşi, între care sunt incluşi românii din jurul actualelor graniţe ale României. [32]

Regulamentul (CE) nr. 862/2007 al Parlamentului European şi al Consiliului privind statisticile comunitare din domeniul migraţiei şi protecţiei internaţionale, prevede ca numărul de emigranţi dintr-un stat membru, să fie determinat în funcţie de noţiunea de reşedinţă obişnuită şi de pragul de 12 luni. Astfel că, emigrantul, conform acestei prevederi este persoana care a avut anterior reşedinţa obişnuită pe teritoriul unui stat membru şi încetează să mai aibă reşedinţa obişnuită pe teritoriul statului membru în cauză pentru o perioadă care este sau se aşteaptă să fie de cel puţin 12 luni. [33]

În ceea ce ne priveşte ne vom referi la atât la românii din diaspora, cât şi la cei din afara graniţelor României.

O categorie distinctă o constituie emigranţii care au plecat în străinătate cu mai bine de 20 de ani în urmă. Aceştia, purtând în sufletele lor amprenta dorului de ţară, au încercat să-şi păstreze identitatea naţională şi culturală prin legătură cu Biserica Ortodoxă Română, ce le oferea

diaspora; Scurt istoric şi organizare actuală", Bucureşti, 2011

[31] Ibidem,

[32] Ibidem,

[33] http://www.insse.ro/cms/files/publicatii/plian te, Migratia internationala a Romaniei.pdf

reperele duhovniceşti atât de necesare în această societate. [34]

Emigranţii care au părăsit ţara în ultimii 10 ani, reprezintă românii ce nu s-au desprins cu totul de casa părintească, de locurile în care au crescut şi s-au format. Aceştia reprezintă segmentul cel mai puternic în comunităţile româneşti, implicat activ în toate activităţile pastorale, culturale şi misionare ale parohiilor ortodoxe.[35]

Este foarte important faptul că, acolo, departe de ţară, românii din diaspora îşi împărtăşesc tristeţile, bucuriile şi dorul într-un loc pe care cei mai mulţi îl consideră „acasă" - biserica, pe care, oriunde se duc, „o iau cu ei, pentru că Biserica este neamul". [36]

Diaspora ortodoxă română este alcătuită din toţi credincioşii ortodocşi români care, din diferite motive, s-au stabilit în afara României şi s-au constituit în comunităţi prin acţiunea misionară a Bisericii Ortodoxe Române, sau au aderat la acesta prin convertire. [37]

În sens juridic, prin Diaspora Ortodoxă Română înţelegem acea comunitate bisericească organizată în afara teritoriului Bisericii autonome sau autocefale din România, care, din punct de vedere canonic, depinde de Biserica Mamă. [38]

În ceea ce priveşte diaspora ortodoxă românească, ce ţine de Biserica Ortodoxă Română, aceasta este organizată în trei mitropolii (Mitropolia Basarabiei, Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale şi Meridionale şi Mitropolia Ortodoxă Română a Germaniei, Europei Centrale şi de Nord), o arhiepiscopie (Arhiepiscopia Ortodoxă Română a celor două Americi), şase episcopii (Episcopia Daciei Felix, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, Episcopia

[34] Cristina Roman, „Român ortodox în străinătate, misiune creştină cu Evanghelia în geamantan", http://poruncaiubirii.agaton.ro

[35] Ibidem,

[36] Ibidem,

[37] Pr. Ioan Armaşi –Vartan, op. cit.

[38] Ibidem,

Ortodoxă Română a Australiei şi Noii Zeelande, Episcopia Ortodoxă Română a Italiei, Episcopia Ortodoxă Română a Spaniei şi Portugaliei, Episcopia Ortodoxă a Europei de Nord), precum şi alte trei eparhii reînfiinţate în Republica Moldova fiind încă nefuncţionale.

În afara acestora, există şi alte structuri bisericeşti ale comunităţilor româneşti din afara graniţelor ţării, aflate în jurisdicţia directă a Patriarhiei Române precum: Aşezămintele Româneşti de la Locurile Sfinte - Ierusalim, Iordan şi Ierihon, parohia ortodoxă română de la Sofia-Bulgaria, parohia ortodoxă română de la Tokyo şi parohia ortodoxă română de la Osaka-Nagoya, Japonia), sau care se află în alte jurisdicţii canonice dar păstrează legături culturale şi spirituale cu Biserica Mamă: Aşezămintele Româneşti din Sfântul Munte Athos - Podromu, Lacu, Comunitatea românească din Cipru, parohia ortodoxă română din Istanbul, parohia ortodoxă română din Johannesburg-Africa de Sud, parohia ortodoxă română de la Damasc, Siria, parohia ortodoxă română de la Brno, Cehia. Astfel, în prezent, diaspora Bisericii Ortodoxe Române cuprinde 13 eparhii, deservite de peste 600 de clerici. [39]

În ceea ce priveşte stadiul cercetărilor este meritul Părintelui Patriarh Daniel, care, cu prilejul împlinirii a 125 de ani de Autocefalie și a 75 de ani de Patriarhat al Bisericii Ortodoxe Române, a avut inițiativa întocmirii și publicării a trei volume, cuprinzând activitatea rodnică a Bisericii noastre în țară și străinătate.[40]

Importante date despre istoricul și activitățile eparhiilor din străinătate, aflăm din volumul doi, intitulat „Autocefalie şi responsabilitate", în care sunt prezentate date istorice şi de actualitate cu privire la eparhiile româneşti din cadrul Patriarhiei Române.[41]

În volumul al treilea, intitulat „Autocefalie și comuniune; Biserica Ortodoxă Română în dialog și

[39] Ibidem,
[40] Ibidem,
[41] Ibidem,

cooperare externă (1885-2010)", apărut la editura Basilica a Patriarhiei Române, în anul 2010, sunt publicate studii cu privire la comunitățile ortodoxe românești din jurul granițelor actuale ale României și din Diaspora.[42]

Poziția oficială a Bisericii Ortodoxe Române cu referire la Diaspora ortodoxă a fost expusă de canoniștii de renume ai Bisericii noastre, profesorul Liviu Stan și arhidiacon profesor Ion Floca, precum și de reprezentanții Patriarhiei Române la Comisiile și Conferințele Panortodoxe Presinodale, în special, mitropolitul Antonie al Ardealului și părintele profesor Viorel Ioniță. Această temă s-a aflat şi este în permanenta atenție a Sectorului Relații bisericești și interreligioase, între ale cărui atribuţii se află elaborarea documentației necesare pentru fundamentarea hotărârilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care privesc activitatea structurilor din Diaspora. [43]

2.Aspecte canonice privind poziţia Bisericii Ortodoxe Române asupra diasporei ortodoxe

În ceea ce priveşte diaspora ortodoxă, au existat controverse şi dezbateri între diferitele Biserici Ortodoxe şi Patriarhia Ecumenică, în legătură cu problema jurisdicţiei şi a autorităţii bisericeşti. Dezbaterile au avut ca bază canonul 28 al Sinodului IV Ecumenic (451), unde Sfinţii Părinţi sinodali au hotărât ca diaspora să depindă în mod direct de Patriarhia de Constantinopol. [44]

Potrivit acestui canon, Patriarhia Ecumenică înţelege că toată diaspora ortodoxă ar trebui să se afle sub jurisdicţia ei, deşi este cunoscut faptul că, abia în anul 1921 Patriarhul Meletios IV Metaxakis a elaborat o teorie a jurisdicţiei universale pentru Constantinopol, până în acel moment Patriarhia Ecumenică neexercitând, de facto, nicio autoritate asupra diasporei ortodoxe.[45]

[42] Ibidem,
[43] Ibidem,
[44] Ibidem,
[45] Ibidem,

Patriarhia Română s-a implicat constructiv în dezbaterile panortodoxe cu privire la administrarea diasporei ortodoxe, considerând aceasta ca un drept şi ca o obligaţia faţă de credincioşii români de pretutindeni. [46]

Există două mari curente cu privire la modul de înţelegere şi administrare a diasporei, bazate pe înţelegerea diferită a aceloraşi canoane ale Sinoadelor Ecumenice.

Pe de o parte, Patriarhia Ecumenică şi celelalte Biserici Autocefale de limbă greacă, bazându-se pe interpretarea simplistă a canonului 28 al Sinodului IV Ecumenic de la Calcedon (451), consideră că toţi creştinii ortodocşi din afara ţărilor lor de baştină trebuie să fie în jurisdicţia canonică a Bisericii Mamă a Constantinopolului, argumentul principal fiind primatul de onoare al Scaunului Ecumenic. Dintr-un alt punct de vedere se poate interpreta că, textul canonului 28 face referire exclusivă la dreptul Constantinopolului asupra diocezelor Asia, Pont şi Tracia, nu asupra diasporei Bisericii întregi.[47]

De o altă concepţie şi mai adaptate la realităţile contemporane,, Patriarhia Română, Patriarhia Moscovei şi alte Biserici autocefale, consideră că naţionalitatea şi misiunea sunt criterii acceptate canonic pentru ca să-şi depăşească limitele jurisdicţionale naţionale şi să-şi organizeze propria diasporă, „iar Bisericile lui Dumnezeu cele ce sunt între popoarele barbare, trebuie să se administreze după obiceiul părinţilor, care s-a ţinut" (canonul 2 al Sinodului II Ecumenic de la Constantinopol, 381). De asemenea, potrivit canonului 34 Apostolic, episcopii unui neam se organizează şi se conduc prin sinod propriu, independent de ierarhia altei Biserici. [48]

Responsabilitatea solemnă a Bisericii Ortodoxe Române de a se îngriji de propria diasporă au fost împărtăşite de toţi delegaţii Bisericii noastre la întrunirile panortodoxe, au fost argumentate istoric, canonic şi

[46] Ibidem,

[47] Ibidem,
[48] Ibidem,

ecclesiologic de teologii români şi acceptate de fraţii noştri ortodocşi români din străinătate. [49]

3.Obiectivele cercetării

Obiectivele ce ni le-am propus a le atinge în acest studiu sunt următoarele:

a) Conştientizarea fenomenului migraţiei – o provocare actuală adresată misiunii Bisericii Ortodoxe Române
b) Monitorizarea problemelor sociale create de migraţie
c) Identificarea resurselor şi a valorilor BOR în vederea formării unei strategii misionar-pastorale pentru gestionarea şi minimalizarea efectelor negative ale fenomenului migraţiei
d) Formularea unor propuneri ce au menirea să performeze cadrul organizatoric-misionar privind relaţia BOR cu credincioşii români din afara teritoriului României şi găsirea de soluţii pentru prevenirea sau lichidarea efectelor negative asociate fenomenului migraţiei

4. Conştientizarea fenomenului migraţiei – o provocare actuală adresată misiunii Bisericii Ortodoxe Române

În ceea ce priveşte conştientizarea fenomenului migraţiei putem spune că s-au scris câteva studii, s-au prezentat de către preoţii de peste hotare numeroase rapoarte, o parte din imigranţii români au relatat în scris prin articole, forumuri de comunicare şi prin viu grai ce se întâmplă atunci când emigrezi într-o altă ţară, dar nu există un studiu amplu care să fi cercetat efectele şi implicaţiile majore ale migraţiei românilor şi mai ales despre modul gestionării ei de către Patriarhia Română.

Biserica Ortodoxă Română este implicată în rezolvarea problemelor legate de migraţie datorită faptului că, criza de identitate, ce îi afectează într-o mai mare măsură pe românii aflaţi în afara graniţelor ţării, îşi găseşte o alinare în lăcaşurile de cult ortodoxe. Departe de ţară, românii din diaspora îşi împărtăşesc tristeţile, bucuriile şi

[49] Ibidem,

dorul într-un loc pe care cei mai mulţi îl consideră „acasă"- biserica, pe care, oriunde se duc, „o iau cu ei, pentru că Biserica este neamul". elementele identitare şi căldura de acasă se regăsesc aici într-un firesc sincer şi binecuvântat. [50]

5. Monitorizarea problemelor sociale generate de migraţie

Biserica Ortodoxă Română are înfiinţate la nivelul tuturor eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, departamente conduse de consilieri şi inspectori sociali, care monitorizează problemele sociale, dar şi organizează şi promovează implementarea programelor sociale în colaborare cu toţi preoţii de parohie, în vederea gestionării în duhul iubirii evanghelice şi a responsabilităţii părinteşti, a tuturor cazurilor sociale. (despărţirea părinţilor de copii datorită plecării în străinătate, lipsa resurselor materiale de întreţinere a unui mod decent de trai, probleme legate de accesul tinerilor la educaţie, etc.)

Printre problemele legate de fenomenul migraţiei enumerăm următoarele:

a) Migraţia produce o restructurare socială în localităţile de origine. Pe teritoriul României există sate întregi depopulate, localnicii practic, şi-au întemeiat alte sate în ţările de adopţie (Spania şi Italia, etc. în care exodul românilor, a fost mai mare)
b) Prezenţa unor clerici români care slujesc sub alte jurisdicţii, sau a clericilor necanonici, în mijlocul comunităţilor româneşti din străinătate provoacă neorânduială canonică, tulburare şi confuzie între credincioşii români.
c) Migraţia produce o „cultură a migraţiei", şi un comportament social orientat către migraţie.
d) Remiterile financiare producând sau accentuând clivajele sociale dintre familiile de migranţi şi cele de ne-migranţi, duce la influenţarea plecării celor din urmă în străinătate.
e) Migraţia produce efecte diferenţiate şi noi clivaje sociale în funcţie de

[50] Cristina Roman, op. cit.

diversitatea etnică şi religioasă. [51]

f) Cel mai adesea, preotul român din străinătate împreună cu membrii comunității sale, nu au un spaţiu propriu pentru desfăşurarea cultului.
g) Efortul românilor din diaspora de a participa la slujbele ortodoxe este uneori destul de mare. Adeseori distanțele dintre locuință și cea mai apropiată biserică ortodoxă sunt de zeci și sute de kilometri.

6. Identificarea resurselor şi a valorilor BOR în vederea formării unei strategii misionar-pastorale pentru gestionarea şi minimalizarea efectelor negative ale fenomenului migraţiei

Una dintre cele mai esenţiale resurse a poporului român şi implicit a BOR îl constiutie legătura profundă dintre spiritul naţional şi tradiţia ortodoxă ce este o realitate ontologică a poporului nostru. Ea constituie pârghia de susţinere şi promovare a valorilor culturale peste timp şi tot-odată garanţia unei mărturisiri ortodoxe a Adevărului înomenit. Reprezintă un adevăr istoric faptul că această continuitate identitară a fost perpetuă în afirmarea poporului român peste veacuri, ca naţiune binecuvântată de Dumnezeu, ale cărei valori perene au fost aşezate tot timpul sub stindardul credinţei creştine. [52] Aşadar „Biserica a avut un rol de primă însemnătate în viaţa poporului român. Ea şi-a îndeplinit cu jertfelnicie şi înţelepciune misiunea ei spirituală în mijlocul comunităţilor de credincioşi din întreg spaţiul românesc, fiind, cu adevărat, Mama spirituală a poporului român, după cum o numea Mihai Eminescu. Ierarhii, preoţii, vieţuitorii obştilor monahale şi, în general, mulţimea credincioşilor Bisericii strămoşeşti, au contribuit substanţial, atât la păstrarea şi cultivarea valorilor româneşti creştine, cât şi la realizarea unităţii naţionale, în întreg spaţiul carpato-dunărean, al celor trei Ţări

[51] Remus Gabriel Anghel, http://www.criticatac.ro/11966/note-despre-consecinte-ale-migratiei-din-romania/

[52] Arhid. Ioniţă Apostolache - http://www.ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/spiritualitatea-romaneasca-nu-poate-fi-conceputa-fara-ortodoxie - 20.04.2015

Române, în planul limbii, spiritualităţii şi culturii.” [53]

Un altă resursă, de o valoare inestimabilă o reprezintă contribuţia majoră pe care a avut-o Biserica Ortodoxă Română, „la păstrarea conştiinţei unităţii spirituale a neamului. Ea a cultivat în sufletele credincioşilor români conştiinţa treză că ei au aceeaşi obârşie, ca neam, aceeaşi credinţă şi aceeaşi limbă care-i uneşte.” [54]

7. Propuneri ce au menirea să îmbunătăţească cadrul organizatoric-misionar privind relaţia BOR cu credincioşii români din afara teritoriului României şi găsirea de soluţii pentru prevenirea sau lichidarea aspectelor negative asociate fenomenului migraţiei

Iată câteva propuneri ce pot duce la îndeplinirea dezideratului unei pastoraţii îmbucurătoare a românilor din diaspora, precum şi a păstrării identităţii acestora:

a) - perfecţionarea cadrului de colaborare dintre reprezentanţii Patriarhiei Române şi personalul reprezentanţelor diplomatice, ambasade şi consulate,
b) - necesitatea existenţei spaţiului pentru desfăşurarea cultului în limba română pentru toate comunităţile de români din afara graniţelor ţării,
c) - importanţa educării tinerilor în spiritualitatea ortodoxă, în cultura, obiceiurile şi tradiţiile româneşti,
d) - evidenţierea activităţilor asociaţiilor culturale (fundaţii) în viaţa comunităţii româneşti, în colaborare cu slujitorii parohiilor, în vederea păstrării identităţii naţionale,
e) - încurajarea publicaţiilor în limba română, precum şi a emisiunilor cu specific românesc,
f) - instruirea personalului clerical în ceea ce priveşte legislaţia specifică, care reglementează regimul juridic al cultelor, condiţiile de îndeplinit pentru edificarea unor construcţii cu destinaţie religioasă, fondurile care pot fi

[53]Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, op. cit., p. 521-522

[54]Ibidem, p. 531

accesate pentru îndeplinirea scopurilor religioase, umanitare şi sociale, [55]

g) - susţinerea de către Eparhiile Patriarhiei Române, din punct de vedere financiar, logistic şi al resurselor umane, misiunile pastoral misionare pentru românii de peste hotare,

h) - promovarea activă, atât în rândul membrilor comunităţilor, cât şi în spaţiul public din statele gazdă, a tuturor elementelor de simbolistică naţională

i) - intensificarea demersurilor de extindere a accesului tinerei generaţii din diaspora la formatele educaţionale de limbă, cultură şi civilizaţie românească, în raport cu numărul real al copiilor din cadrul comunităţilor româneşti. [56]

j) - promovarea în spaţiul public din statele de reşedinţă a modelelor de bună integrare sau de reuşită socio-profesională a românilor,

k) - valorificarea tinerelor talente, a studenţilor şi a absolvenţilor de studii superioare româneşti, prin consacrarea acestora drept purtători de mesaj identitar românesc în ţările de reşedinţă,

l) - utilizarea tuturor oportunităţilor oferite de manifestările multiculturale organizate în statele de reşedinţă şi asumarea, de către centrele eparhiale şi parohiile din străinătate în colaborare cu misiunile diplomatice ale României, a valorilor diversităţii şi ale dialogului intercultural, prin utilizarea propriului capital de prestigiu, în beneficiul comunităţii româneşti,

m) - încurajarea şi susţinerea, de către misiunile diplomatice, a promovării membrilor reprezentativi ai comunităţilor româneşti, de preferinţă epitropi şi consilieri bisericeşti în structurile administrative şi politice din statele de reşedinţă, pentru asigurarea reprezentării în procesul de luare a deciziilor la nivel local, regional sau central în statul gazdă,

n) - marcarea, conform legislaţiei în vigoare, a tuturor elementelor de simbolistică naţională consacrate prin legi interne în viaţa parohială a comunităţii de români: 1 decembrie - Ziua Naţională a României, 15 ianuarie - Ziua Culturii Naţionale, 26 iunie – Ziua Drapelului, 29 iulie – Ziua Imnului

[55] http://www.mae.ro/node/26399
[56] Idem,

Naţional, 31 august – Ziua Limbii Române, 30 noiembrie – Ziua Românilor de Pretutinden,

o) - organizarea sau susţinerea de către clerul ortodox din diaspora a manifestărilor ce contribuie la consolidarea identităţii etnice, prin marcarea sărbătorilor naţionale şi tradiţionale româneşti importante: 24 ianuarie - Unirea Principatelor, Sfintele Paşti, Ziua Eroilor, Rusaliile, 15 august – Adormirea Maicii Domnului, 6 decembrie – Sfântul Nicolae, Crăciunul,

p) - organizarea de către BOR a evenimentelor de tipul: conferinţe, mese rotunde sau expoziţii referitoare la personalităţi cultural-ştiinţifice reprezentative pentru contribuţia românească la dezvoltarea patrimoniului umanităţii; seri filocalice şi de catehează, spectacole cu valorificarea potenţialului artistic al comunităţii româneşti locale; prezentarea elementelor de artă populară românească; prezentarea de filme documentare sau artistice româneşti,

q) - stimularea parteneriatelor între parohii, misiuni diplomatice, mediul asociativ românesc şi instituţiile locale (autorităţi locale, teatre, universităţi, şcoli, muzee etc.), în vederea organizării manifestărilor identitare româneşti în spaţii publice consacrate din statul de reşedinţă,

r) - valorificarea programelor de promovare a limbii materne puse la dispoziţie de autorităţile statului gazdă, acolo unde există, şi stimularea participării la acestea a copiilor din familiile de români, [57]

s) - informarea prin intermediul misiunii parohiale, a membrilor comunităţii de români privind posibilitatea înscrierii tinerei generaţii la studii în România, pe baza ofertei Ministerului român al Educaţiei Naţionale, comunicată anual prin Metodologia de şcolarizare a tinerilor români de pretutindeni, [58]

t) - organizarea periodică, la sediul misiunilor sau în spaţiul locaşurilor de cult ortodoxe, a unor manifestări de prezentare şi promovare a personalităţilor din cadrul comunităţii, a românilor care au avut reuşite în domeniile lor de activitate, destinate împărtăşirii experienţelor pozitive şi a realizărilor personale.

[57] Idem,
[58] Idem,

Sprijinirea organizării, în şcoli, în spaţiile publice şi în sfintele locaşuri, acţiunilor de tipul: „Să cunoaştem România", concursuri de cunoştinţe generale, serbări tradiţionale româneşti, [59]

u) - este recomandată promovarea unor acţiuni de evidenţiere a contribuţiei româneşti la patrimoniul cultural internaţional, la cultura şi civilizaţia europeană şi mondială (în medicină, aviaţie, spiritualitate, etc.) [60]

v) - atragerea sprijinului mediatic cu prilejul acestor manifestări de prezentare, a multiplicatorilor de opinie (autorităţi, personalităţi locale, mass-media locale etc.), în vederea promovării, în rândul societăţii gazdă, a imaginii pozitive proiectate de membrii comunităţii cu realizări deosebite. [61]

Concluzii

Biserica Ortodoxă Română, ca Biserică-Mamă, dă dovadă de responsabilitate şi de profundă sensibilitate pentru nevoile pastorale ale credincioşilor ortodocşi români stabiliţi temporar sau definitiv în ţări care nu sunt considerate ca fiind tradiţional ortodoxe, organizând în spaţiile respective noi eparhii şi noi parohii ortodoxe române, pentru a asigura credincioşilor noştri o pastoraţie adecvată. [62]

Se poate considera că până la o reglementare definitivă şi unanim acceptată a temei privind organizarea diasporei ortodoxe, de către Sfântul şi Marele Sinod, în duhul unităţii şi al păcii, este bine să persiste respectarea organizării bisericeşti de astăzi, bazată pe principiul autocefaliei şi pe realităţile timpului. [63]

Biserica Ortodoxă Română, la începutul celui de-al treilea mileniu trebuie să promoveze o misiune adecvată provocărilor contemporane şi trebuie să găsească cele mai bune mijloace pentru o cât mai eficientă mărturie ortodoxă chiar şi în cadrul extrateritorialităţii României, [64] în colaborare cu Ministerul Afacerilor

[59] Idem,
[60] Idem,
[61] Idem,

[62] Pr. Ioan Armaşi –Vartan, op. cit.,

[63] Ibidem,

[64] Ibidem

Externe, Institutul Cultural Român, cu toate fundaţiile şi organizaţiile culturale ce au iniţiative menite să consolideze spiritualitatea ortodoxă şi identitatea comunităţii româneşti din afara graniţelor României.

Bibliografie:

1. Anghel,Remus Gabriel, http://www.criticatac.ro/11966/*note-despre-consecinte-ale-migratiei-din-romania/*

2. Apostolache, Arhid. Ioniţă - http://www.ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/*spiritualitatea-romaneasca-nu-poate-fi-conceputa-fara-ortodoxie* - 20.04.2015

3. Armaşi Pr. Ioan –Vartan, Rezumat al Tezei de doctorat „*Biserica Ortodoxă Română în diaspora; Scurt istoric şi organizare actuală*", Bucureşti, 2011

4. Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „*Misiune pentru mântuire*", Editura Basilica a Patriarhiei Române, Bucureşti, 2009

5. Roman, Cristina „*Român ortodox în străinătate, misiune creștină cu Evanghelia în geamantan*", http://poruncaiubirii.agaton.ro

6. http://www.mae.ro/node/26399

Investigarea experimental în vederea evidențierii nivelului de conștientizare

Răzvan Turea

Scopul demersului ştiinţific de cercetare

Scopul demersului de cercetare pe care mi-l propun este acela de a construi o metodologie de identificare, cuantificare şi formare a unui profil psihoemoţional şi psihocuantic specific, cu caracteristici ale câmpului cuantic uman (CCU) pentru ofiţerii de intelligence, care să le permită dezvoltarea anumitor calităţi psihice, în urma unei pregătiri specifice.

Obiective

Obiectivul general nr.1

Demonstrarea experimentală a legăturii dintre valorile scăzute ale parametrilor câmpului cuantic uman şi nivelul scăzut al atenţiei şi al memoriei vizuale şi auditive.

Obiectivul general nr.2

Demonstrarea eficacităţii tehnicilor de activare a potenţelor proprii prin aplicarea unor tehnicilor specifice, utilizând metode de evaluare a nivelului atenţiei concentrate şi al memoriei vizuale şi auditive şi metode de evaluare a caracteristicilor câmpului cuanticuman.

Obiectivul general nr.3

Demonstrarea experimentală a faptului că există un efect sinergic obţinut de subiecţii care au efectuat pregătirea specifică prin combinarea mai multor tehnici, iar acesta este semnificativ mai mare decât efectul aplicării unei singure tehnici.

Obiectivul general nr. 4

Identificarea, interpretarea şi determinarea unui mod specific de acţiune pentru îmbunătăţirea parametrilor specifici câmpului cuantic uman (CCU) necesari pentru ofiţerii de intelligence, care să le permită dezvoltarea anumitor calităţi psihice.

Ipotezele cercetării

Ipoteza nr.1- Subiecţii care înregistrează valori scăzute ale parametrilor câmpului cuantic uman, măsuraţi cu aparatura GDV şi AV5.1, prezintă un nivel mai scăzut al atenţiei şi al memoriei vizuale şi auditive, determinat prin aplicarea testului FVW.

Ipoteza nr.2 - Subiecţii, ale căror potenţe proprii au fost activate prin aplicarea tehnicilor specifice, înregistrează creşterea semnificativă a nivelului atenţiei concentrate şi al memoriei vizuale şi auditive. Ipotezele specifice se referă la variabilele dependente determinate prin aplicarea testului FVW.

Ipoteza nr.3 - Subiecţii, ale căror potenţe proprii au fost activate prin aplicarea tehnicilor specifice, înregistrează creşterea semnificativă a parametrilor câmpului cuantic uman măsuraţi cu aparatura GDV şi AV5.1. Ipotezele specifice se referă la variabilele dependente măsurate cu GDV şi AV5.1.

Ipoteza nr.4 - Efectul sinergic obţinut de subiecţii care au efectuat pregătirea specifică prin combinarea mai multor tehnici, este semnificativ mai mare decât efectul aplicării unei singure tehnici. Ipotezele specifice se referă la parametrii câmpului cuantic uman măsuraţi cu aparatura GDV şi AV 5.1 şi la parametrii referitori la memorie şi atenţie, determinaţi prin aplicarea testului FVW.

Ipoteza nr.5 - Subiecţii care înregistrează parametri scăzuţi ai câmpului cuantic uman prezintă un nivel disfuncţional psihosomatic, comportamental şi emoţional mai ridicat decât subiecţii care au parametrii corespunzători superiori calitativ şi cantitativ.

Procedura de lucru

Se vor utilizatehnici de optimizare a performanţei umane prin activarea specifică a potenţelor proprii, folosind metoda activării biocircuitului energetic prin tehnica respiraţiei cu contractura muşchiului bazinului inferior, însoţită şi de alte acţiuni de tip cognitiv funcţional. Se va obţine

echilibrarea emoţional-afectivă şi optimizarea parametrilor câmpului cuantic uman, cu manifestările corespunzătoare la nivelul psihoneuronal – îmbunătăţirea memoriei şi a atenţiei.

Intenţionez să utilizez în manieră test-retest testul FVW pentru evaluarea performanţelor memoriei şi atenţiei fiecărui subiect şi scala CQ-I pentru determinarea coeficienţilor de conştientizare.

Toate măsurătorile valorilor variabilelor dependente se vor efectua pentru fiecare subiect în parte, înainte şi după activarea potenţelor proprii prin utilizarea tehnicilor respiratorii şi a cogniţiilor funcţionale.

În ceea ce priveşte determinarea efectelor care apar înainte, în timpul şi după sesiunile experimentale (după caz) voi urmări diferenţierile înregistrate de valorile variabilelor în cadrul etapele experimentului privind:

- ✓ emisiile cuantică, biologică şi optică, stimulate de câmpuri electromagnetice prin descărcare în gaze folosind efectul Kirlian;
- ✓ starea psihoenergetică;
- ✓ parametrii câmpului cuantic uman;
- ✓ starea echilibrului emoţional afectiv a subiecţilor din grupul experimental;

Pentru punerea în evidenţă a efectelor menţionate se va folosi prelevarea şi interpretarea datelor cu ajutorul aparatelor GDV şi AV5.1.

Etape de lucru

Etapa I-a Prelevarea datelor iniţiale de la întreg eşantionul

Grupul experimental va efectua testul FVW pentru evaluarea performanţelor memoriei şi atenţiei fiecărui subiect, înainte de aplicarea tehnicii de optimizare a câmpului cuantic uman. Acest test se va efectua în paralel cu înregistrarea, cu ajutorul aparaturii specifice (AV 5.1, GDV) a parametrilor câmpurilor cuantice pentru fiecare subiect. De asemenea se va aplica şi scala CQ-I pentru determinarea coeficienţilor de conştientizare.

Etapa a II-a Aplicarea tehnicii pentru activarea potenţelor proprii ale subiecţilor participanţi la experiment

În această etapă se executa exerciţiul de respiraţie cu contractura muşchiului bazinului inferior, în patru modalităţi, fiecare grup experimental (de câte şase subiecţi) abordând o singură modalitate:

- Modalitatea A: exerciţiul va fi însoţit de concentrarea cognitivă pe numărarea mentală a

timpilor corespunzători etapelor respiraţiei.

- Modalitatea B: exerciţiul va fi însoţit de concentrarea mentală pe o structură lingvistică cu semnificaţie spirituală deosebită.
- Modalitatea C: exerciţiul va fi însoţit de rularea bazinului şi de concentrarea cognitivă pe numărarea mentală a timpilor corespunzători etapelor respiraţiei.
- Modalitatea D: exerciţiul va fi însoţit de rularea bazinului şi de concentrarea mentală pe o structură lingvistică cu semnificaţie spirituală deosebită.

Grupurile experimentale A, B, C şi D vor efectua aceasta activitate consecutiv, după ce pentru grupul precedent s-au efectuat toate măsurătorile valorilor variabilelor dependente.

Etapa a III-a Prelevarea datelor finale ale cercetării

Cu ajutorul aparaturii AV 5.1, GDV se înregistrează variabilele dependente sub forma numerică a valorilor parametrilor electrodermali personali cât şi parametrii specifici câmpului cuantic. Întregului lot experimental i se aplică din nou testul FVW pentru evaluarea performanţelor memoriei şi atenţiei.

Etapa a IV-a Analiza şi interpretarea datelor

În această etapă voi efectua prelucrarea înregistrărilor computerizate ale datelor prelevate în timpul cercetării experimentale cât şi a scorurilor obţinute la testul aplicat. Voi folosi setul de programe Excel, SPSS 20, Qpower, pentru extragerea rezultatelor statistice.

După prelucrarea statistică a datelor voi interpreta rezultatele şi voi constata în ce măsură ipotezele generale şi cele specifice sunt verificate.

2.6 Designul experimental

Designul experimental (figura ner 10) folosit este unul de tip plan factorial cu doi factori, aplicaţi în câte două nivele, adică un plan factorial de tip 2x2. Vom putea astfel determina atât efectul variabilelor independente luate separat (efectul principal) cât şi modul în care ele interacţionează, astfel încât vom putea extrage concluziile cu privire la metoda optimă folosită pentru activarea potenţelor proprii, pentru îmbunătăţirea performanţei umane în activitatea de intelligence.

Variabilele independente (factorii) vor fi tehnica respiratorie (cu contractura muşchiului bazinului inferior (RMBI) şi cu contractura muşchiului bazinului inferior şi rularea bazinului (RMBI-RB)), şi modalitatea de aplicare (cu concentrare mentală pe numărare

(CMNum) şi cu concentrare mentală pe o structură cu elemente semantice spirituale deosebite (CMSEss)).

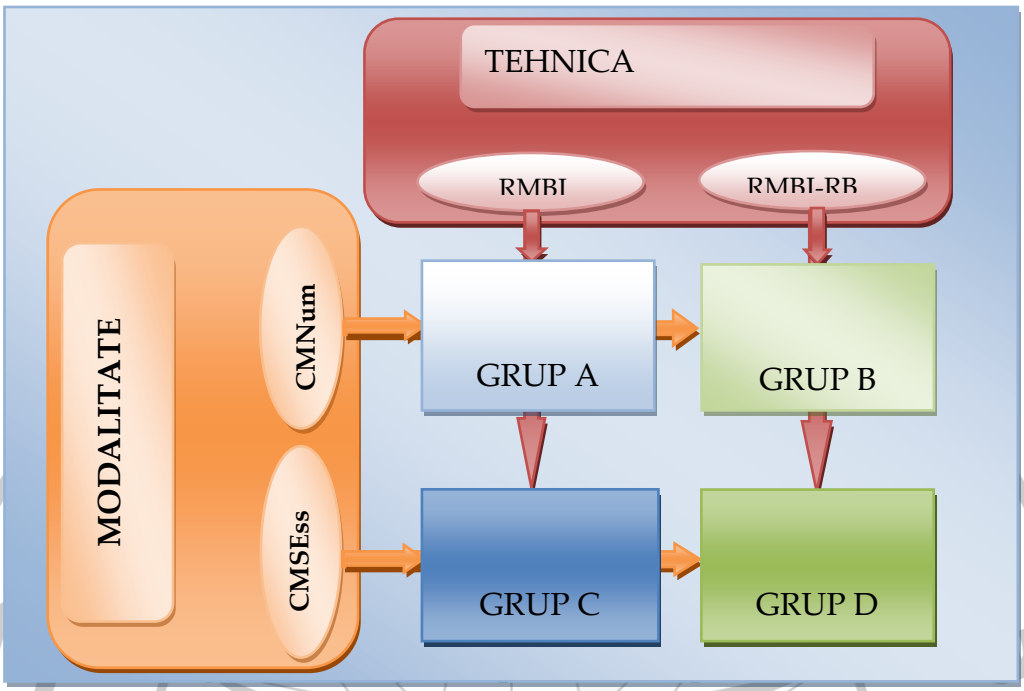

Modalităţile prezentate în paranteze reprezintă nivelele în care se aplică factorii. De aici rezultă denumirea de plan factorial 2x2, adică un plan experimental în care se studiază două variabile independente, fiecare cu câte două niveluri. Astfel, în acest experiment sunt cuprinse de fapt patru experimente unifactoriale. Variabileledependentecare vor fi înregistrate şi interpretate sunt următoarele:

✓ pentru GDV: aria câmp, aria câmp normalizată, intensitatea medie, coeficientul de formă, raza medie a izoliniei;

✓ pentru AV 5.1: Quantum Size Field, Base Quantum Vortex, Navel Quantum Vortex, Solar Plexus Quantum Vortex, Heart Quantum Vortex, Throat Quantum Vortex, Third eye Quantum Vortex, Crown Quantum Vortex, Quantum Vortex Balance, Mind, Body, Spirit.

✓ pentru testul FVW: Numărul apăsărilor, Numărul răspunsurilor pozitive incorecte, Media timpului de reacţie pentru apăsare.

2.7 Concluzii

A fost descrisă metodologia pentru identificarea, interpretarea şi determinarea unui mod specific de acţiune pentru îmbunătăţirea parametrilor specifici câmpului cuantic

uman (CCU) necesari pentru obţinerea unor calităţi psihice cum sunt:

- ✓ focalizarea pe acţiune cu menţinerea atenţiei periferice în stare de alertă,
- ✓ menţinerea atenţiei concentrate o perioadă lungă de timp,
- ✓ îmbunătăţirea memoriei vizuale şi auditive,
- ✓ creşterea acuităţii vizuale şi a puterii de selecţie a stimulilor auditivi,
- ✓ îmbunătăţirea memorării figurilor, simbolurilor, elementelor semantice, statice şi în mişcare,
- ✓ creşterea puterii de selecţie a faptelor relevante faţă de cele minore, nesemnificative, necesare pentru îndeplinirea misiunilor în condiţii optime.

Aceste calităţi, care ar trebui să caracterizeze ofiţerul de intelligence, sunt necesare pentru îndeplinirea la un nivel calitativ superior a operaţiunilor în toate fazele lor (faza de pregătire şi analiză, faza de execuţie, faza de analiză şi raportare postacţiune) cu extragerea învăţămintelor necesare pentru îndeplinirea unor acţiuni viitoare.

De asemenea, se va demonstra experimental că, după ce li se aplică procedura de optimizare a parametrilor câmpului cuantic uman (CCU) prin activarea specifică a potenţelor proprii, subiecţii prezintă performanţe psihice semnificativ mai ridicate. Astfel, este posibilă realizarea unor profile psihoenergetice şi psihoemoţionale specifice pentru subiecţii experimentului şi extinderea lor la selecţia şi pregătirea lucrătorilor în intelligence. Identificând manifestările parametrilor câmpului cuantic uman la nivel somatic, ne va fi mai uşor să identificăm subiecţii cu capacităţi sporite pentru activitatea de intelligence.

În final, ca expectaţii practice, se poate dezvolta un program experienţial pentru identificarea, interpretarea şi determinarea unui mod specific de pregătire şi de acţiune pentru lucrătorii în activitatea de intelligence.

BIBLIOGRAFIE

Anitei, Mihai, *Psihologie experimentală*, ed. Polirom, 2007.

Bohm, David, *Wholeness and the Implicate Order*, Routledge & Kegan Paul, London, Boston, 1980.

Dumitru, Constantin, *Inteligenţa materiei*, Editura Militară, Bucureşti, 1981.

Jitariu, Petru. şi colab." Acţiunea câmpului magnetic asupra organismelor animale", Analele Academiei Române, 1987.

Korotkov, K., *Human energy field: study with GDV bioelectrography*, Fair Lawn, NJ, Backbone Publishing, 2002.

Korotkov, K.G., Ph.D., Matravers, P., Ph.D., Orlov, D.V., M.S. *Application of Electrophotonic Capturing (EPC) Analysis Based on Gas Discharge Visualization (GDV) Technique în Medicine: a Systematic Review.* J Altern Complement Med. 2010, 16(1).

Manolea Doina Elena, Manolea Aliodor, *Energetica Subtilă a fiinţei umane*, Ed. Aldomar Extrasenzorial, 1996.

Manolea Doina Elena, Manolea Aliodor, Aura energetică, Ed. Aldomar Extrasenzorial, 1998.

Manolea Aliodor, *„Condiţionarea psihosomatică. Psihodiagnoză şi intervenţie psihoterapeutică folosind stările modificate de conştiinţă"*, Universitatea Bucureşti, Scoala doctorală de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei, Departamentul Psihologie, Teza de doctorat, 2012.

Pătruţ Adrian, De la normal la paranormal, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1992.

Uli Puhr, "User manual for FVW Test", Copyright for Test by Garching Instrumente G.m.b.H, Mödling, Austria, September 2003.

Centrul de Strategii Aplicate

Imigrația ilegală. Organisme de sprijin

Christian Ciocan

Abstract:

Situația imigrației ilegale, de-a lungul timpului, a fost vazută nu numai ca o sursă a problemelor ci și ca un fenomen de pe urma caruia, anumite sectoare au beneficiat. De la necresterea inflației pana la îmbogatirea culturii și a tradițiilor unui popor, suporterii au încercat sa dezvolte și partea bună a imigrației ilegale.

The illegal immigration situation, lately, has been seen not only as a source of problems but also as a way to improve certain areas. From keeping the prices low and the workforce inside the country to the cultural diversity, the supporters of the illegal immigration have tried to show the good part of it.

Cuvinte cheie: imigrație, ilegal, organism, sprijin, constituție

Dreptul la cetățenie prin naștere nu are numai critici, ci și suporteri. Aceștia susțin că prin Amendamentul 14, se explică dreptul la cetațenie americană a oricarei persoane născute pe tărâm American, drept legal și constituțional care nu poate fi negat de nimeni din cei care respectălegea. Atâta timp cât Constituția nu modifică acest amendament, toți copiii născuți in SUA trebuie să fie tratați la fel indiferent de statusul parinților și al familiilor acestora.

În concordanță cu Federation for American Immigration Reform, costul educației în SUA este în jur de 12 miliarde de dolari anual, care se dublează la 28 miliarde când sunt adăugați și acesti copii.” Fără indoială că educarea acestor copii este un pas extrem de important în asimilarea lor în societatea americană și prin aceasta se

îndepărtează riscul cazurilor de cetățeni americani care nu vorbesc engleza. (www.fair.org)

Un alt argument în susținerea acordării cetățeniei prin naștere îl constituie asistența medicală. Fiind legali, acești copii pot fi înregistrați, vaccinați și tratați, ceea ce ajută la prevenirea diverselor boli care în alte condiții ar ramâne nedepistate și ar afecta grav populația americană.

Deși ilegali, mulți dintre acești imigranți sunt în posesia unor carduri false de rezidență permanentă, carduri ce le dau dreptul de a munci și a plati taxe. Deși, se platesc taxe către sistemul de sănătate, de pensionare și de asistență socială, aceste persoane nu pot beneficia de sistemul de pensionare fiind în posesia unor acte false.

Tim Wise, autorul cartii "Marea pacaleala albă", susține că, în realitate, problema imigrației ilegale nu este nici pe departe atât de amplă pe cat se arată și că, de fapt, există anumite avantaje în a folosi imigrația ilegală. "Aceștia preiau meseriile în care nu există suficientă fortă de muncă, și acceptă un salariu mai mic, prin aceasta marile firme de producție reușind să mentină un preț scazut și o calitate acceptabilă fară a muta producția în afara granițelor Americii" (Tim Wise, " Great White Hoax" , 2006. Pagina76). Tot în această carte, el demonstrează cum numarul imigranților ilegali păgubesc sistemul mult mai puțin decât o fac Americanii care abuzează sistemul prin diverse alte căi.

Senatorul Huchabee, în ianuarie 2008, înaintea alegerilor prezidențiale a declarat deschis intenția sa de a nu aduce modificări Amendamentului 14:" Nu o sa susțin nicio modificare a Amendamentului 14 care ar modifica dreptul la cetațenie al copiilor nascuți pe teritoriul țarii noastre. " (www. Usatoday.com, July 23, 2001, "USA just wouldn't

work today without immigrant labor".

Președintele Statelor Unite ale Americii in 2004, George W. Bush, a încercat sprijinirea unui program "musafir-muncitor" pentru ca acești imigranți sunt "muncitori", au "inimă buna" și "fac munca pe care noi nu o facem". (Daniel Sheeby, "Fighting Immigration Anarchy", 2006, pagina 12).

Concluzii:

Problema imigrației ilegale, a dreptului la cetățenie prin naștere și a consecințelor acestora, continuă sa stârnească dezbateri în cadrul congreselor, programelor și alegerilor prezidențiale.

Bibliografie:

4. www.fair.org. Federation for American Immigration Reform, "The cost to local payers for illegal or "guest workers".
5. Tim Wise, " Great White Hoax", 2006.
6. Daniel Sheeby, "Fighting Immigration Anarchy", 2006.
7. www.Usatoday.com " USA just would't work without immigrant labor", USA Today, July 23, 2001

CURSURI INTENSIVE

26-30 octombrie 2015

DIPLOMAȚIE ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

Cost cursuri: 500 RON
(pentru elevi, studenți, masteranzi și doctoranzi: 350 RON)
Luni-Vineri: 17.00-20.00

RELAȚIILE DIPLOMATICE ÎNTR-O LUME GLOBALIZATĂ
Prof.univ.dr.ambasador ȘTEFAN GLĂVAN

O CALE DE PROMOVARE A DIPLOMAȚIEI ÎN SPRIJINUL CETĂȚEANULUI - CONSULAR ASSISTANCE
Ministru consilier, Șeful Centrului pentru situații de urgență și criză al MAE
Dr. LIVIU MIHAI DĂNILĂ

CRIZA REFUGIAȚILOR: STRATEGIILE MARILOR ACTORI INTERNATIONALI
Doctor în Istoria relațiilor internaționale al Universității din Sorbona ȘTEFAN POPESCU

PROTOCOL, CEREMONIAL, IMUNITĂȚI, PRIVILEGII ȘI CORESPONDENȚĂ DIPLOMATICĂ
Ambasador GHEORGHE DINICĂ

RELAȚIILE ROMÂNIEI CU STATELE EX-SOVIETICE, RUSIA, NATO ȘI UE
Prof. univ. dr. ambasador, Președinte Asociația Română de Politică Externă
AUREL PREDA
Expert în relații internaționale, Secretar General ARPE
GHEORGHE BĂLOI

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE POLITICĂ EXTERNĂ
ROMANIAN ASSOCIATION OF FOREIGN POLICY
ASSOCIATION ROUMAINE DE POLITIQUE ETRANGERE
A. R. P. E.

Info: 0726.186.911
www.strategiiaplicate.ro

Cursurile se vor desfășura la CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI din Bd. Octavian Goga nr. 2, Sector 3, București, Amfiteatrul Albastru (intrarea E, mezanin)
Coordonator proiect: VALERIU ANTONOVICI
Înscrierile se fac prin transmiterea unui e-mail cu datele candidaților la valeriua@gmail.com